№ 231 (1295)

Аўторак, 11 снежня 2001 г.

Выдаецца з ліпеня 1995 г. на беларускай і рускай мовах

Перыядычнасць — 5 разоў у тыдзень

Кошт: у кіёсках і крамах — 120 руб., у індывідуальных гандляроў — свабодны.

На прастор, на шырокі разлог
Выхадзі, мой народ, грамадою...

Якуб Колас

Народная Воля

Надвор'е

Сёння ўдзень па краіне захаваецца воблачнае з праясненнямі надвор'е, на большай частцы тэрыторыі — снег, па захадзе туман, слабая галалёдзіца. Вецер паўночны, 3—8 м/с. Тэмпература паветра ў Віцебску, Магілёве — -6...-8, Мінску — -4...-6, Гродне, Брэсце — -2...-4, Магілёве — -9...-11, Гомелі — -5...-7.

У наступныя двое сутак часам снег. Вецер паўночна-ўсходні, 4—9 м/с. 12-га ўначы — -7...-12, пры праясненнях да -17, удзень — -5...-10; 13-га ўначы — -12...-17, месцамі да -22, удзень — -9...-14.

АКЦИИ

Они хотят знать правду

Ни 15-градусный мороз, ни угрозы, исходящие от телекамер "охранки", не стали в минувшее воскресенье препятствием для очень многих минчан, вставших на тротуар проспекта Скорины с портретами жертв политических репрессий в Беларуси.

Живая цепь неравнодушных людей протянулась от площади Независимости до площади Октябрьской. Подобные акции прошли в областных и районных городах нашей страны. Люди с портретами в руках Захаренко, Гончара, Карпенко, Завадского, Красовского, Климова, Майсени и других в очередной раз напомнили властям: Беларусь должна знать правду не только о тех, кто пропал, но и обо всех беззакониях, которые творятся в стране. И зря А.Лукашенко говорил, что вот пройдут выборы и оппозиция забудет об исчезнувших. Нет, не забудет. Как не забудет весь белорусский народ. И наступит час, когда каждый, кто повинен в жутких преступлениях, получит по заслугам. Такие злодеяния срока давности не имеют.

Замечу: в Минске развертывание цепи неравнодушных было запланировано на 15 часов. Но уже в 14.15 я наблюдал, как к месту проведения акции стягивались милицейские патрули. Однако на этот раз хапуна не было. И даже машина с громкоговорителями проехала вдоль цепочки портретов политрепрессированных молча.

Примечательно, что более половины этих неравнодушных граждан Беларуси составила молодежь. Многим из них на вид не было и восемнадцати. А это означает, что нынешний авторитаризм обречен, Беларусь в недалеком будущем станет правовым государством, в котором не будут уничтожать людей.

Валерий ЩУКИН.

Брэсцкі прафесар у ліку вядомых вучоных XXI стагоддзя

Доктар навук, прафесар Брэсцкага дзяржаўнага тэхнічнага універсітэта Віталь Севяранін унесены Кембрыджскім міжнародным біяграфічным цэнтрам у лік вядомых вучоных XXI стагоддзя.

Віталь Севяранін — аўтар не аднаго дзесятка вынаходак, звязаных з пульсуючым гарэннем. Яго распрацоўкамі даўно цікавяцца галандцы і французы, немцы і амерыканцы.

У Беларусі ж яго вынаходкі застаюцца незапатрабаванымі.

Зараз Віталь Севяранін гатовы прапанаваць дзве зусім новыя тэхналогіі спальвання нізкаякаснага паліва (адходаў, смецця), якія ўжо былі выпрабаваныя і даказалі высокую эфектыўнасць. Вучоны лічыць, што ва ўмовах нафтагазавай залежнасці ад Расіі гэтыя вынаходствы могуць быць карысны беларусам.

Валянціна КАЗЛОВІЧ,

Беларусы! Уратуем Беларусь!

10 гадоў таму галоўная плошча Мінска стала называцца плошчай Незалежнасці. Шкада, але за гэты час Беларусь так і не стала па-сапраўднаму БЕЛАРУСКАЙ дзяржавай. Русіфікацыя, сляпая арыентацыя на Крэмль могуць прывесці нацыю да поўнай згубы. Зганяецца з Беларусі дух Скарыны, дух Купалы, Коласа, Багдановіча...

Пра якую НЕЗАЛЕЖНАСЦЬ у такім выпадку можна гаварыць?

Беларусы! Уратуем Беларусь!

ГРОМКОЕ ДЕЛО

Как допрашивали Олега Божелко

В пятницу на судебном процессе по делу о похищении оператора ОРТ Дмитрия Завадского допрашивали бывшего генпрокурора Беларуси Олега БОЖЕЛКО.

Напомним, что решение о вызове Божелко суд принял после того, как был допрошен известный журналист Павел Шеремет.

Шеремет не раз говорил о том, что после отставки генпрокурора встречался с ним. Разговоры, по его словам, происходили при свидетелях и *"...несколько человек могут подтвердить, что Олег Божелко знает многое о том, как расследовалось дело о похищении Дмитрия Завадского, и о похищениях других известных людей"*.

Накануне президентских выборов о своей встрече с Олегом Александровичем рассказывал на пресс-конференции и лидер движения "За новую Беларусь!" Василий Леонов. Говорил, между прочим, положив руку на Библию.

"Первый раз мы проговорили с Божелко три часа, — говорил Леонов. — Потом было еще несколько встреч. Олег Александрович рассказывал обо всем, что ему известно. Всякий раз он обещал выступить в средствах массовой информации, в том числе и перед телекамерами, но всегда переносил сроки этого выступления.

Я не буду повторять то, что уже было написано в прессе. Скажу только, что Божелко все это полностью подтвердил.

По словам экс-генпрокурора, для ареста командира СОБРа Дмитрия Павличенко были все основания. Решение о его задержании принимали Божелко и Мацкевич. После ареста Павличенко они пошли к Лукашенко с докладом и предложением об аресте Сивакова и Шеймана. Основанием для их ареста были показания свидетелей и ряд документов, подтверждающих существование "эскадронов смерти". То, что рассказал мне Божелко, полностью подтверждает рапорт генерала Лопатика. Кстати, у Лопатика состоялся разговор с Лукашенко, во время которого генерал сказал: "Александр Григорьевич, вы не имели права убивать генерала Захаренко!". Это подтверждает Олег Божелко.

Божелко обстоятельно рассказывал о том, что Лукашенко всячески мешал проведению следствия. Требовал прекратить следствие в отношении установления истинных причин пропажи Захаренко и Гончара. Из упрека Лукашенко в адрес Божелко: "Ты довел меня до истощения! Я ночами не сплю. Глотаю горстями таблетки, а ты копаешь... Копаешь под меня... Бросьте искать Захаренко и Гончара! Вам что, нужно, чтобы оппозиция носила гробы с их телами по Минску?..

У меня есть три свидетеля этих встреч. Эти люди присутствовали при всех моих встречах с Божелко. Они готовы явиться в любой суд, в том числе и белорусский, если им будет гарантирована безопасность".

Василий Севостьянович, полагаясь на порядочность Божелко, не записывал эти беседы ни на видеокамеру, ни на диктофон.

Никто не отрицает, что эксгенпрокурор в полном объеме видел уголовные дела Захаренко, Гончара, Красовского и Завадского. Говорят, он их даже втихаря ксерокопировал. И во многом благодаря ему общественность узнала о том, что было написано в рапортах генерала Лопатика и полковника Алкаева.

По словам очевидцев, Олега Божелко ДОПРАШИВАЛИ НЕ БОЛЬШЕ ДЕСЯТИ МИНУТ. Экс-генпрокурор заявил, что, согласно Уголовно-процессуальному кодексу, не может быть свидетелем, поскольку в свое время участвовал в расследовании дела о похищении Дмитрия Завадского. И еще одна деталь. На суде Олег Божелко заявил, что не встречался с Павлом Шереметом. Выходит, один из них нагло врет. И либо Шеремета, либо Божелко нужно привлекать к ответственности за дачу ложных показаний. Сделает ли это суд?

А.Лукашенко не раз публично заявлял, что экс-управляющий делами президента Иван Титенков, бизнесмен Виктор Логвинец (известен тем, что на его деньги А.Лукашенко покупали дорогие костюмы, и, видимо, не только их) и экс-генпрокурор Беларуси Божелко **обворовали страну на сорок два миллиона долларов**. Как заявил корреспонденту "Народной воли" на одной из пресс-конференций сам Лукашенко, по этому факту *"возбуждено уголовное дело, где фигурантами являются очень многие люди"*, в том числе и Олег Божелко. Однако Божелко, как, собственно, и его подельники, по-прежнему на свободе. А после "допроса" ему, судя по всему, барской милостью вообще простят все прегрешения. И назначат на какую-нибудь хлебосольную должность. Или не назначат, а, наоборот, дадут "вольную". Как Олег Александрович сам захочет...

Марина КОКТЫШ, Валерий ЩУКИН.

АДКРЫТЫ ДЫЯЛОГ

"У тэлефона — галоўны рэдактар..."

Заснавальнік першай штодзённай незалежнай рэспубліканскай газеты "Народная воля" **Іосіф Сярэдзіч** *пяць гадзін будзе адказваць на пытанні чытачоў.*

Прыкідваючы планы на 2002 год, журналісты "Народнай волі" разумеюць: у газеце павінны адбыцца вялікія перамены. Каб апраўдаць давер чытачоў, творчаму калектыву трэба падняцца на больш высокую арбіту.

Якой павінна быць "Народная воля" ў 2002 годзе?

Якія тэмы заслугоўваюць першачарговай увагі?

Што хвалюе сёння людзей у сталіцы і самых аддаленых вёсках?

Каго трэба вывесці "на чыстую ваду"?

У якія куточкі чалавечай душы павінны глыбей зазірнуць вопытныя журналісты?

Адказы на гэтыя і многія іншыя пытанні хацеў бы пачуць ад Вас, шаноўныя сябры, галоўны рэдактар "Народнай волі". Хочаце проста параіцца, расказаць пра нешта асабістае? Калі ласка, размова можа быць самай-самай шчырай...

Словам, заснавальнік і галоўны рэдактар "Народнай волі" выклікае агонь на сябе.

У сераду, 12 снежня, з 12.00 да 17.00 ён выходзіць на прамую сувязь па тэлефоне **206-68-71.**

Калі раптам нехта не зможа дазваніцца, напішыце ліст з паметкай **"ДЫЯЛОГ З ГАЛОЎНЫМ РЭДАКТАРАМ".**

ПЕЧАЛЬНАЯ СТАТИСТИКА

Огромный рост. Убытков

Официальная пропаганда трубит про некий огромный рост. Но если и говорить о росте, то только — о росте убыточных предприятий.

Эти данные мы взяли из седьмого выпуска аналитического бюллетеня "Малый и средний бизнес в Беларуси", который издается при содействии Международной финансовой корпорации.

Как видим, в стране в последние годы наблюдается катастрофический рост убыточных предприятий. По сравнению с 1999 годом их количество более чем удвоилось. К тому же специалисты в комментарии к данной таблице утверждают, что реальное число убыточных предприятий значительно больше, таких, примерно, половина.

	Удельный вес убыточных предприятий, %		
	1999	2000	2001 январь-июнь
Всего	16,9	23,4	35,8
в том числе			
- промышленность	8,8	18,8	32,0
- транспорт	15,0	19,3	32,8
- строительство	5,2	8,8	20,1
- торговля и общественное питание	8,8	22,2	35,8
- сельское хозяйство (Минсельхозпрод)	36,9		48,4 (янв.-май)

Камп'ютэр чытае ўголас

Спецыялістамі Інстытута тэхнічнай кібернетыкі Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі створана унікальная камп'ютэрная праграма — сінтэзатар маўлення "РЭКЛОН" — для перадачы інфармацыі сляпым людзям.

Зараз камп'ютэр можа "чытаць" услых любую тэкставую інфармацыю і свае паведамленні. Апрача таго, выкарыстанне сінтэзатара маўлення "РЭКЛОН" дазваляе ствараць камп'ютэрныя сістэмы навучання вуснаму маўленню, павышае зручнасць карыстання камп'ютэрам і значна зніжае нагрузку на нервовую сістэму і зрок.

Праграма "РЭКЛОН" кіруецца сродкамі Windows і прад'яўляе невысокія патрабаванні да персанальнага камп'ютэра: працэсар з тактавай частатой 166MHz, 32Mb аператыўнай памяці, 7Mb свабоднага месца на цвёрдым дыску.

Распрацоўшчыкі сінтэзатара маўлення "РЭКЛОН" разлічваюць, што іх унікальны праграмны прадукт зацікавіць фірмы-вытворцы праграмнага забеспячэння для персанальных камп'ютэраў і будзе садзейнічаць адаптацыі людзей з абмежаваным зрокам у сучасным грамадстве.

Юрый КАСЬЯНАЎ.

ЧУЛІ?

Магіляўчане выйгралі маскоўскі тэндар

Завод "Магілёўтрансмаш" прыступіў да вырабу трохвосевых шасі для хларыдных цыстэрнаў. Заказ на вытворчасць гэтай прадукцыі быў атрыманы пасля таго як прадпрыемства выйграла тэндэр, арганізаваны ўрадам Масквы.

На думку спецыялістаў "Магілёўтрансмаша", у прадпрыемства з'явілася перспектыва значна павялічыць экспарт сваёй прадукцыі ў Расію. Справа ў тым, што хларыд прымяняецца для ачысткі вуліц ад лёду. Такі метад выкарыстоўваецца не толькі ў Маскве, але і ў іншых расійскіх гарадах.

Канстанцін УВАРАЎ.

ЗЕРКАЛО СОЦИОЛОГИИ

Главная опора А.Лукашенко — малограмотная пенсионерка

По данным Независимого института социально-экономических и политических исследований, за А.Лукашенко проголосовало большинство женщин (55,4%), пенсионеров (78,1%), пожилых (50—59 лет — 57,9%), 60 лет и старше — 80,9%) и малообразованных (с начальным образованием — 81,6%), неполным средним — 63,4%) избирателей, проживающих прежде всего в Гомельском регионе (65,4%), а также в сельской местности (59,9%). Наименьшую поддержку А.Лукашенко получил от мужчин (39,5%), учащихся (21,1%), работников негосударственного сектора (25,0%), молодежи и лиц среднего возраста (18—19 лет — 22,6%, 30—39 лет — 26,5%), избирателей с высшим образованием (35,2%), проживающих в г.Минске (33,6%) и больших городах (41,4%).

В целом анализ ответов респондентов позволяет представить усредненные образы сторонника и противника А.Лукашенко. Первый — это женщина-пенсионерка с начальным или неполным средним образованием или пожилая неквалифицированная работница государственного предприятия, проживающие на селе в восточных регионах страны (прежде всего в Гомельской области). Второй — это студент или молодой работник негосударственного сектора с высшим образованием, проживающие в Минске или больших городах прежде всего Гродненского региона.

Антон ВОЛЬСКИЙ.

Народная Воля 11 СНЕЖНЯ 2001 г.

РЭГІЁН

Самадурства манапалістаў

Сотні жыхароў Віцебска, якія карыстаюцца тэлефонамі, знайшлі днямі ў сваіх паштовых скрынях дзіўныя пасланні ад гарадской тэлефоннай станцыі прадпрыемства "Віцебскаблтэлекам". Тыповы тэкст змяшчаў запрашэнне тэрмінова (!) прыбыць у абаненцкі аддзел ГТС для заключэння альбо перазаключэння дагавора на паслугі сувязі. У адмоўным выпадку, — тлумачылі аўтары паслання, — "мы будзем вымушаны выключыць Ваш тэлефон да высвятлення. Тэрмін 7 дзён".

Зразумела, што гэты суровы ультыматум, пастаўлены перад усімі без разбору (нават перад тымі, хто дзесяцігоддзямі спраўна пералічвае плату за тэлефон), не мае законнага аснавання. І калі акуратны спажывец паслуг электрасувязі не выканае ўказаных у "павестцы" патрабаванняў, сувязісты не маюць аніякага права выканаць сваю пагрозу. Але хто можа паставіць на месца пайшоўшых насуперак закону чыноўнікаў? Хіба што суд. Іншых інстанцый для абароны сваіх правоў у віцебскіх карыстальнікаў сувязі, на жаль, няма. Хоць раней яны былі.

Існаваў Камітэт па антыманапольнай палітыцы. Але пяць гадоў таму яго разагналі разам з аналагічным міністэрствам, а створаны на руінах гэтай службы Камітэт прадпрымальніцтва і інвестыцый (у яго складзе быў аддзел па абароне правоў спажыўцоў) таксама дажывае апошнія дні.

Цяпер на Віцебшчыне няма каму змагацца супраць самадурства прадпрыемстваў-манапалістаў, якія, пастаянна ўзнімаючы цэны на свае паслугі, загналі спажыўца ў вугал.

Атрута замаруджанага дзеяння

У той час, калі ўвесь свет непакоіцца аб тым, як абараніць людзей ад зброі масавага знішчэння, на Віцебшчыне падобная зброя ўжо дзейнічае.

Згодна з дадзенымі абласнога Камітэта прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя, ролю гадзіннікавых мін з атрутай выконваюць сховішчы адбракаваных сельскагаспадарчых ядахімікатаў. Усе тры створаныя ў мінулыя гады "магільнікі" для ядаў аграрнага прызначэння былі зроблены з адхіленнем ад стандартаў бяспекі і ў месцах з высокім гарызонтам грунтавых водаў. У выніку ў калодзежы і ў глебу выносіцца вялікая колькасць хімічных рэчываў, небяспечных для чалавека. Канцэнтрацыя некаторых ядавітых элементаў і спалучэнняў перавышае гранічна дапушчальны іх узровень ад двух да дванаццаці разоў!

Самае страшнае, бадай, тое, што ў выніку якой-небудзь надзвычайнай сітуацыі хутка ліквідаваць небяспеку распаўсюджвання атруты будзе немагчыма, бо да "ядамагільнікаў" няма пад'язных шляхоў.

У Оршы з мясам усё горш

Многія жыхары Оршы, запрасіўшы да навагодняга стала сяброў і блізкіх, не змогуць пачаставаць іх ні вырабамі хатняй кулінарыі, ні магазіннымі каўбасамі.

Замест гэтага дэфіцыту гаспадары вымушаны будуць прапанаваць... кансервы. Нічога іншага не застанецца рабіць, да прыкладу, работнікам мясцовага мясакамбіната, якім ужо некалькі месяцаў запар выдаюць замест зарплаты бляшанкі з мяснымі кансервамі. Каса прадпрыемства пустая, а на рахунках больш запазычанасцей, чым даходаў. Толькі энергетыкам мясаперапрацоўшчыкі павінны 600 мільёнаў рублёў. Няма абаротных сродкаў і для разліку з пастаўшчыкамі сыравіны, якая няспынна даражэе.

Але нават і дарагога мяса не хапае, таму вытворчасць каўбас зменшылася з пачатку года амаль удвая. Ва ўсіх навакольных раёнах Оршы пагалоўе свіней і буйной рагатай жывёлы скарацілася настолькі, што камбінат цяпер перапрацоўвае толькі па 35—40 тон сыравіны ў дзень — у пяць разоў менш, чым на пачатку бягучага дзесяцігоддзя.

Дарагоўля і недахоп мяса (асабліва высакаякаснага) паставілі пад пагрозу ліквідацыі апошнюю надзею калектыва — адзіны ў СНД цэх па вытворчасці дыетычнага дзіцячага харчавання — спецыяльных мясных кансерваў для маленькіх.

Пазбаўленая дзяржаўнай датацыі і экалагічна чыстага мяса дасканалая тэхналагічная лінія, якая ў спрыяльных умовах магла б стаць крыніцай валютнага прыбытку, хутчэй за ўсё будзе спынена. Гэта яшчэ больш паскорыць эканамічны крах прадпрыемства, якім Орша справядліва ганарылася на працягу доўгага часу...

Сяргей БУТКЕВІЧ.

КАК ЭТО БЫЛО...

Несостоявшийся губернатор

Владимир Михайлович СЕМЕНОВ теперь занимает скромную должность. Но в Гродно он пользуется большим уважением. И не потому, что когда-то занимал очень высокие посты, а потому, что остался верен своим принципам.

С ним — беседа нашего собственного корреспондента по Гродненской области.

— Владимир Михайлович, угождать кому-либо — не в Ваших привычках...

— Услужливо гнуть спину — последнее дело. Вспоминаю в этой связи перипетии моего так и не состоявшегося назначения на пост председателя Гродненского облисполкома. Вызвали меня тогда на беседу к Лукашенко. Долгий был разговор — больше двух часов. Сейчас в это трудно поверить, но тогда Лукашенко сказал буквально следующее: хочу так расставить кадры, чтобы в одной области губернатором был коммунист, в другой — представитель БНФ, в третьей — беспартийный и т.д. И пусть люди сами оценят, кто и как умеет работать. А ты, Семенов, будешь единственным коммунистом-губернатором (Заломай в Бресте к тому времени уже вышел из партии). Это теперь Лукашенко единственно верным считает только свое мнение. А тогда соглашался и с моим мнением — о приватизации госсобственности, об ошибочности огосударствления потребкооперации, о путях развития промышленности. Согласно кивал головой даже тогда, когда я сказал, что не буду нарушать законы и ваши указы, но все же буду делать по-своему, чтобы Гродненская область и впредь была лучшей в республике.

Указ о моем назначении, знаю, был тут же подписан. С тем и уехал в Гродно. Как вдруг вечером, накануне сессии областного Совета, где и должно было состояться мое утверждение в должности, мне звонят добрые знакомые из Минска: сегодня, мол, президента спешно навестили два претендента на губернаторское кресло и вылили на тебя столько грязи, что Лукашенко ахнул. Так что предлагать тебя на сессии он не будет.

— Помню эту горячую сессию во Дворце культуры химиков. У входа — сотни гродненцев, у многих в руках — антипрезидентские плакаты...

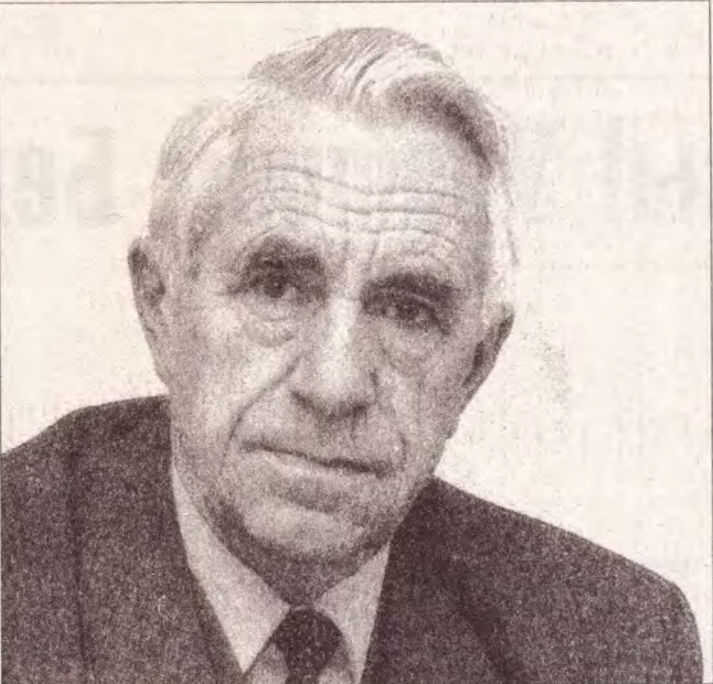
— Толпа, встречая президента, скандировала: "Давай Семенова!". Перед началом сессии мне ничего не сказали, более того — предложили занять место рядом с Дубко, который в тот день должен был быть в Москве. "Почему не поехал? — спрашиваю. — Может, тоже рекомендуют губернатором?". В ответ: "Да нет, я должен выступить в твою поддержку от имени села". О закулисных играх на самой сессии можно долго рассказывать, как и о странном поведении Дубко, то вдруг выдвигающего свою кандидатуру, то снимающего, а после объявленного по настоянию президента перерыва опять попадающего в списки для голосования. Президент настоял, чтобы председателем облисполкома стал Дубко, что для многих на сессии было полной неожиданностью. Но не для меня, знавшего, что Дубко-то и примчался накануне сессии к президенту. С ушатом грязи на Семенова. Но, как говорится, Бог ему судья.

— Колхозный председатель Дубко, кстати, состоял членом бюро обкома КПБ в те времена, когда партия еще была при власти. И, наверное, стоит вспомнить, как правящая партия расставалась с властью, каким было последнее заседание бюро обкома?

— Мы не знали еще тогда, что заседание бюро обкома, назначенное на 31 июля 1991 года, станет последним в истории областной партийной организации. Я тогда много работал в Москве, в комиссиях Верховного Совета. И нас, депутатов, попросили не уходить в отпуск, потому что будет рассматриваться новый Союзный договор. Ознакомившись с предложениями Горбачева по этому договору, понял: Союзу конец. А я и без того чувствовал себя очень плохо — обострилась язва. Отправился немного отдохнуть на Нарочь, поскольку врачи не рекомендовали уезжать далеко. Там, на Нарочи, и встретил свой день рождения — 31 июля. А бюро в мое отсутствие проводил второй секретарь обкома Козяк (теперь Винценты Иванович Козяк назначен помощником президента, инспектором по Гродненской области. — **В.Б.**). Рассмотрели на том бюро обычные, плановые вопросы: о работе Кореличской районной партийной организации по повышению роли семьи в воспитании детей и о дотациях городским и районным газетам. После заседания члены бюро позвонили мне, поздравили. Потом несколько человек приехали ко мне, посидели... Хотя какое там застолье, если у именинника приступ язвы. Еще неделю провалялся, и лечащий врач говорит: "Срочно уезжайте в Гродно, делайте операцию". Лежу уже дома после всех обследований, включаю телевизор и слышу: в Москве переворот, ГКЧП... Кто прав, кто виноват — никто не знает. Из ЦК команд и информации нет, правительство молчит. Потом заседает наш Верховный Совет и создает комиссию Пырха — искать в Беларуси виновных в московском перевороте. Я вышел на работу, говорю работникам аппарата обкома: "Поддержки вам ни от кого не будет, и в первую очередь не ждите ее от ЦК. Власть ушла из рук партии еще в 1990 году, когда XXVIII съезд КПСС подтвердил решение XIX Всесоюзной партийной конференции об упразднении 6-й и 7-й статей Конституции СССР". Говорю обкомовцам, что в Беларуси мы переходим на работу в условиях парламентской республики...

— То есть ни одна партия не должна подменять органы государственного и хозяйственного управления...

— И это — нормально. Еще будучи секретарем обкома по промышленности, я умолял наши парторганизации: быстрее отдавайте власть Советам! Упрашивал Советы: беритесь наконец-то за руководство экономикой! А что касается отмены 6-й статьи, то, работая в комиссиях XXVIII съезда КПСС, предлагал: партия, победившая на выборах, получает право формировать правительство. Но для этого нужно голосовать по партийным спискам, что, собственно, и принято в большинстве нормальных стран с нормальной многопартийной системой. Но только не в сегодняшней Беларуси, где в результате и парламента как такового не имеем.

В.Семенов: нынешняя власть сама не знает, в какую сторону мы движемся.

— Прошло десять лет после Вискулей, а нынешние власти все еще ссылаются на распад СССР как главную причину плачевного сегодня состояния белорусской экономики. Апеллируют привычно и к тяжелому наследию, оставленному стране коммунистами.

— Сами ссылки эти противоречат одна другой. Зачем тогда, спрашивается, утверждать, что белорусская промышленность вышла вновь на уровень 1990 года, если это было время "развала" экономики коммунистами — враньё непонятное. Я-то знаю, что было и что есть, поскольку и теперь часто бываю на предприятиях, работая в фирме "Промкомплект". Звоню на завод, что приеду в среду. А там говорят, что в среду не работают, как и в понедельник, пятницу. "А когда вы работаете?" — "Во вторник, четверг". "Ладно, а к концу дня можно приехать? Нет, мы работаем только в первую смену. А ведь этот завод в свое время действовал в трехсменном режиме, я сам, будучи секретарем обкома, уговаривал людей выйти и в субботу.

Когда-то шло масштабное обновление производственных фондов, велось интенсивное промышленное строительство. Были возведены Сморгонский завод оптического станкостроения, Волковысский завод кровельных и строительно-отделочных машин и многие другие уникальные предприятия, продукция которых теперь остается невостребованной. Поэтому и распродает остатки производственных фондов Волковысский завод литейного оборудования. Идет с молотка уникальное оборудование Сморгонского агрегатного завода. А амортизаторы производства Гродненского завода автоагрегатов, которые шли прежде в Японию, Италию и Францию, теперь даже белорусские автолюбители остерегаются покупать — качество сомнительное, поскольку оборудование для их выпуска донельзя износилось. И так обстоят дела на большинстве некогда процветающих предприятий.

Новые власти сегодня живут за счет того, что было создано раньше. И еще, похоже, не один год так проживут.

Может, это и плохо звучит, но, не став губернатором, я избавился от ответственности за весь тот бардак, что творится сейчас в области, — начиная с простоев предприятий и кончая коррупцией и преступностью. Пытался, правда, ходить со своими предложениями в облисполком, где меня только первый заместитель председателя Михаил Александрович Логвин осмеливался принимать. А к Дубко не пускали.

А когда умер Леонид Герасимович Клецков, мне даже не нашлось места в облисполкомовском автобусе, что шел на похороны в Минск. Бывший секретарь обкома по идеологии Бирюкова, которая не без моей помощи была после запрета партии устроена на работу в облисполком, где стала вскоре заместителем председателя по "новой" идеологии, другие тамошние аппаратчики — мои бывшие подчиненные — посчитали, видите ли, зазорным и небезопасным ехать вместе со своим прежним шефом, попавшим в немилость самому "батьке". Отправился в столицу на машине своего однофамильца — Анатолия Семеновича Семенова, тогдашнего генерального директора "Химволокна". А в Минске меня уже с Анатолием Семеновичем опять не пустили в тот же автобус, отправлявшийся на кладбище. И сделал это не кто-нибудь, а начальник управления общественно-политической информации и печати Омелько — облисполкомовский "идеолог", работавший в обкоме партии на той же идеологической ниве. Тогда он был не в пример услужливым. После этого у меня совсем отпало желание общаться с бывшими работниками аппарата обкомов, занявшими при новой власти исполкомовские и прочие кабинеты. Посчитал это для себя морально невозможным.

— Хотя Вы, Владимир Михайлович, и занимались непосредственно трудоустройством работников аппарата после того, как обком прекратил свою деятельность. Что же изменилось в Вашем отношении к людям, которых Вы в трудный момент их жизни опекали?

— Действительно, еще до Вискулей руководство обкома трудоустроило почти всех работников аппарата — вплоть до водителей и уборщиц. Я уговорил тогдашнего председателя облисполкома Арцименю найти работу для большинства наших людей. А мне бывший член бюро обкома Арцименя заявил: "Тебе не будет места не только в органах государственного управления, но даже на каком-либо госпредприятии". Это, по всему видать, была месть Арцимени за проигрыш мне на выборах первого секретаря обкома, за то, что я всегда противился его авантюрным стремлениям без конца "доить" промышленность. Хотя сам Арцименя сослался на мнение Верховного Совета, посчитавшего всех высокопоставленных партийных работников преступниками. Как бы там ни было, но мне пришлось долго маяться без работы. Не самому плохому, наверное, инженеру, бывшему конструктору МТЗ.

А отношение к бывшим партработникам, занимающим неплохие места во властных структурах? Как я еще могу относиться к бывшим коммунистам, которые дали указание гродненским пожарным сорвать красный флаг нашей партии со здания, где несколько комнат занимает обком ПКБ. С корнем вырвали — вместе с флагштоком. Уж очень торопились угодить Лукашенко, посетившему Гродно.

— В том же здании, к сведению людей, не знающих Гродно, находится и штаб-квартира местной организации БНФ. Так и бело-красно-белый флаг в тот же день сорвали...

— Тоже — вопрос... Или почему бывшие коммунисты, что сейчас у власти, загнали обком ПКБ чуть ли не в самое задрипанное здание — без воды и канализации? А своей, послушной властям партии — то бишь партии Чикина, отвели весьма благоустроенные помещения там, где раньше находился обком комсомола.

Может, сами по себе люди эти — нормальные. Есть у них семьи, надо кормить детей. Но иных целей в жизни, кроме материального и служебного благополучия, у них, к сожалению, зачастую нет. Потому они и слепо выполняют указания главы "вертикали". Вот в чем беда.

Нет у нас и общегосударственных целей. Власти пока не удосужились толком объяснить, что за общество строится в Беларуси, в какую сторону мы движемся. А раз нет четко очерченной цели, то все идеологические концепции властей, как и обещания каких-то реформ, — чистой воды блеф.

Вячеслав БАЛАМУТ.

У Маларыце разбурыўся кінатэатр

7 снежня самаадвольна разбурыўся кінатэатр "Радзіма" ў Маларыце Брэсцкай вобласці. У будынку рухнулі перакрыцці і чатыры жалезабетонныя апоры, на якіх трымаліся сцэны. Будынак аднаўленню не падлягае.

Адбылося гэта раніцай. Паколькі людзей паблізу не было, ніхто не пацярпеў. На месца здарэння выязджаў намеснік старшыні Брэсцкага аблвыканкама Канстанцін Пячко. Зараз праводзіцца расследаванне прычын разбурэння кінатэатра.

Кінатэатр быў пабудаваны ў 1950-х гадах, а 20 гадоў таму — рэканструяваны.

Валянціна КАЗЛОВІЧ.

ОСТРАЯ ПРОБЛЕМА

Россиянам нужны деньги, а не бартер

В Витебском облисполкоме недавно состоялось совещание энергетиков, в котором приняли участие президенты столичных концернов "Белэнерго" и "Белтопгаз" Евгений Мишук и Эдуард Товпенец. Собравшиеся обсуждали острую проблему, связанную с неплатежами за энергоресурсы в 2001 году. Витебские потребители задолжали поставщикам 75 миллиардов рублей. При такой ситуации "Витебскэнерго" и "Витебскоблгаз" вынуждены прибегать к крайним мерам и "перекрывать задвижки" должникам. Более шестисот хозяйств в этом году на время оставались без электроэнергии, а 14 объектам хозяйствования пришлось вообще перекрыть доступ к газу, 40 предприятиям подача ограничивалась частично. Ведь есть такие объекты, где полное отключение энергии чревато последствиями.

Судя по высказываниям на совещании, минские концерны намерены ужесточить требования к потребителям энергии. Они не собираются прощать долги. К такому решению подталкивают российские партнеры. Газпром не заключает с белорусской стороной контракт на поставку газа, так как мы несвоевременно рассчитываемся с россиянами за "голубое топливо". К тому же союзница-соседка не церемонится с должниками: в октябре Россия несколько раз предупреждала Беларусь об ограничении подачи газа. Уже на декабрь газовики России урезали "пайку" на 500 миллионов кубометров газа.

Что им Беларусь, если своих потребителей газпромовцы не жалуют! Достаточно вспомнить прошлогоднее замерзание Приморья. Предлагаемый бартер россиянам тоже не нужен. Газпром намерен продавать свою продукцию только за деньги. Естественно, в валюте. Но где брать валюту? Это пока братьям-белорусам не известно. Нет даже "зайчиков", чтобы своевременно рассчитаться со своими тружениками по зарплате.

УП "Витебскоблгаз" задолжало "Белтрансгазу" более 200 миллионов долларов. Чтобы хоть как-то "выбить" долги, созданы специальные комиссии в райцентрах и городах. Такая же ситуация с долгами и в Витебске. 5 декабря мэр города Владимир Пелогейко провел заседание исполкома, куда был приглашен и генеральный директор УП "Витебскоблгаз" Петр Шершень. Хозяйственникам областного центра поставлена задача, которую решить весьма сложно. Она сводится к одному: долги надо погашать. Правда, есть предприятия, которые скорее всего умышленно не рассчитываются за использованную теплоэнергию. К примеру, Витебский район заплатил за газ только 30%, а Сенненский — и того меньше. Совхоз "Рудаково", под Витебском, с начала года перечислил 23% денег за газ. В то же время Лиозненский, Городокский, Дубровенский и Толочинский районы долгов почти не имеют.

Кстати, УП "Витебскоблгаз" в течение года поставляет из России и белорусских нефтеперерабатывающих заводов 40 тысяч тонн сжиженного газа для нужд населения, которое оплачивает всего 22% от стоимости газа. Остальные затраты ложатся на плечи промышленников. Им деваться некуда от такого "перекрестного субсидирования": "сверху" командуют. Значит, расходы закладываются в себестоимость тех же телевизоров, стиральных машин, обуви, одежды и прочих товаров.

К сожалению, основная масса населения тратит деньги в основном на еду. А промышленники остаются с носом. Так что винить их за неплатежи вроде и несправедливо.

Владимир ЖИГУЛОВ.

Выцясняюць расійскія канкурэнты

Завод медыцынскіх прэпаратаў у Драгічыне пад пагрозай закрыцця

Напрыканцы 1980-х гадоў у Драгічыне планавалі пабудаваць буйны біяхімічны завод. Ягоную прадукцыю, хімічнае рэчыва тылазін, збіраліся выкарыстоўваць у межах усяго былога Саюза. Дзеля гэтых патрэб заводу аддалі зямлю плошчай 35 гектараў.

Пасля абвяшчэння незалежнасці Беларусі планы будаўніцтва завода саюзнага прызначэння былі пахаваныя. Паколькі гэты праект не выклікаў цікавасці ў замежных інвестараў, вырашылі змяніць профіль прамысловага аб'екта. На створаным неўзабаве прадпрыемстве "Экзон" распачалі выпуск лекавых прэпаратаў — гематагену і сіропу шыпшыны. Прадукцыя карысталася вялікім попытам і пераважна рэалізоўвалася ў Расіі.

Некалькі гадоў запар беларускія ўлады з задавальненнем узгадвалі "Экзон" як прыклад стварэння новай вытворчасці без прыцягнення замежных інвестыцый.

Але ў гэтым годзе фінансавае становішча драгічынскага прадпрыемства "Экзон" рэзка пагоршылася. Аб'ём вытворчасці скараціўся на 20%, а складскія памяшканні перапоўненыя гатовай прадукцыяй. Дырэктар "Экзону" Мікалай Дудзін гаворыць, што галоўныя праблемы ўзніклі ў Расіі. Мясцовыя фірмы ўспрымаюць беларускае прадпрыемства як канкурэнта, і таму зрабілі ўсё, каб ліцэнзія на продаж прадукцыі "Экзону" ў Расіі не была адноўленая.

Пэўныя спадзяванні кіраўніцтва прадпрыемства звязвала з вырабам крышталізаванай глюкозы. Але зараз высветлілася, што амерыканская кампанія "Каруэл" распачала ў Расіі аналагічную дзейнасць. Канкураваць па кошце і якасці з гэтым прадуктам беларусы не змогуць.

Гэта азначае, што ў наступным годзе "Экзону" не варта спадзявацца на змены да лепшага. Спецыялісты прагназуюць далейшае скарачэнне вытворчасці і звальненні рабочых. Гэтая акалічнасць найбольш хвалюе мясцовых жыхароў, бо зараз знайсці працу ў Драгічыне вельмі складана.

Алег СУПРУНЮК.
Радыё "Свабода".

ВПЕРВЫЕ В БЕЛАРУСИ

Конкурс "Брэнд года"

Впервые в Республике Беларусь проводится конкурс, направленный на поддержку национальных торговых марок. Он даст возможность проанализировать опыт создания и продвижения ведущих брэндов. Итоги конкурса будут подведены на Международной конференции "Развитие маркетинга: возможности интеграции в мировую экономику", которая проводится в январе 2002 года при участии Таможенного комитета, Национального центра интеллектуальной собственности, торговых советников посольств России, Литвы, Латвии, Украины, Польши и др.

Участие в конкурсе дает широкие возможности предприятию. в том числе такие, как реклама, продвижение имиджа торговой марки/брэнда, оценка экспертами сильных и слабых сторон брэнда, перспектив его развития, консультации специалистов.

В конкурсе могут принять участие предприятия, работающие над созданием и продвижением собственных торговых марок. Итоги будут подводиться в следующих товарных группах: продукты питания, легкая промышленность, корпоративный брэнд (для промышленных предприятий, работающих на рынке ТПН), сфера услуг.

Срок подачи заявок **до 21 декабря 2001 года** (по дате почтового отправления) по адресу: **Организационный комитет Конкурса "Брэнд года", Институт приватизации и менеджмента, Минск, 220088, ул.Захарова, д.76.**

За дополнительной информацией можно обращаться:
Тел. (017) 210-01-05.
Факс (017) 236-43-95.

ДЫЯЛОГІ ДНЯ

Як жывеш, рабочы?

У акцыянерным таварыстве "Мотавела" плацяць някепска і амаль без затрымак. Па ўзроўні зарплаты яно ўваходзіць у першую дзесятку прадпрыемстваў аўтасельгасмаша. У кастрычніку сярэдні заробак тут склаў у пераводзе на "зялёныя" 118 долараў.

Я сустрэўся з некаторымі мотавелазаводцамі і пагутарыў больш падрабязна пра іх жыццё-быццё.

Бульба, макароны і песня

Мой першы субяседнік — фрэзероўшчык ***Валерый Мікалаевіч Шаршун****. Ён аддаў заводу 25 гадоў, спецыяліст высокага, пятага разрада.*

— Валерый Мікалаевіч, якая зарплата ў Вас, класнага спецыяліста?

— У мінулым месяцы атрымаў на рукі каля 170 тысяч рублёў.

— А сям'я ў Вас вялікая?

— Жонка ды сын.

— Жонка працуе?

— Не. Яна на пенсіі. Па стане здароўя.

— Якая ў яе пенсія?

— 60 тысяч рублёў. Стыпендыя ў сына 12 тысяч рублёў. У суме атрымліваецца 242 тысячы рублёў.

— Хапае?

— На яду. На харчаванне амаль усё і ідзе.

— Колькі Вы траціце на харчаванне?

— Каля двухсот тысяч. Сабе на абед у сталоўцы трэба тысячу дзвесце рублёў. Гэта амаль 30 тысяч у месяц. Сыну — па тысячы ў дзень. Яшчэ столькі ж. Астатняе на сняданкі і вячэры.

— Відаць, харчуецеся добра?

— Дзе там! Значна горш, чым раней. Калісьці мог кіло яблык купіць і адразу з'есці. Цяпер — адно-два ў тыдзень. Мяса таксама купляем менш.

— На колькі?

— Раза ў паўтара. Гародніны таксама на столькі ж меней. Галоўнае — гэта сына лепей карміць, яму ж расці трэба.

— На стале часцей за ўсё што?

— Бульба ды макароны. Добра, што яшчэ бацькі жонкі дапамагаюць: то бульбы падкінуць, то яйкі ці свініну. Яны жывуць за сотню кіламетраў ад Мінска.

— Выходзіць, што адкладваць нешта на якія-небудзь пакупкі ў Вас не атрымліваецца?

— Не. Зрэдку вымушаны эканоміць на ядзе, каб купіць каму абутак ці якую вопратку.

— Якія-небудзь дарагія рэчы куплялі, скажам, за апошнія пяць гадоў?

— Летась купілі тэлевізар. Цэлы год збіралі грошы...

— Як праводзіце адпачынкі? Ці ездзілі куды па пуцёўцы?

— Апошні раз я ездзіў на адпачынак у 1991 годзе. Звычайна праводжу водпускі ў Мінску ці ў цешчы. Няма сродкаў на пуцёўку.

— Як бавіце вольны час?

— Гляджу тэлевізар, чытаю газеты...

— Беларускае тэлебачанне глядзіце?

— Рэдка, толькі спартыўныя праграмы. У асноўным — ГРТ, РТР, НТБ.

— На канцэрты, у тэатры ходзіце?

— Не. Чытаю, што да нас прыязджаюць артысты з Расіі. Хацелася б пабываць, ды білет каштуе тысяч 25, а то і ўсе 50. Выкраіць са свайго сямейнага бюджэту такія сродкі я не магу.

Другім маім субяседнікам стаў электраманцёр ***Сяргей Святаслававіч СУПРУНОЎ****.*

Яго працоўны стаж 11 гадоў. Мае высокі, шосты,разрад.

— Сяргей Святаслававіч, а ў Вас на тэатры грошы ёсць? На канцэрты ходзіце?

— Не. Каб пайсці на канцэрт з жонкай, трэба выкласці сама меней 50 тысяч рублёў. Дзе ўзяць такія грошы?

— У Вас жа, кажуць, някепскі заробак?

— У мінулым месяцы атрымаў 180 тысяч рублёў. Нібыта і нямала, але амаль усё ідзе на харчаванне.

— Давайце прыкінем Ваш сямейны бюджэт і на што ён траціцца.

— Жонка працуе ў дзіцячым садку. Зарабляе тысяч 80—90. Вось і ўвесь бюджэт. Дзесьці 260—270 тысяч на траіх. У нас яшчэ дачка-школьніца.

— І колькі траціце на харчаванне?

— Прыкладна 60 працэнтаў сямейнага бюджэту.

— Якія прадукты ў асноўным спажываеце?

— Бульбу, макароны. Мяса цяпер купляем намнога менш. Раней куплялі і каўбасу, і свініну, цяпер — штосьці адно. Гародніны таксама спажываем значна менш. Бывала, той жа хурмы жонка прыносіла па кілаграму. Цяпер — штучкі дзве, для дачкі.

— Крыху адкладваеце?

— Менавіта — крыху. Долараў пятнаццаць.

— На што?

— На абутак, на вопратку. Чаравікі васьмігадовай дачушцы каштуюць столькі ж, колькі і абутак для дарослага чалавека, сорак тысяч. А яна паносіць іх паўгода, ножка падрасла, трэба новыя. Хто выдумаў, што цэны на дзіцячы абутак павінны быць такія, як і на абноўкі для дарослага чалавека?

— Больш дарагія рэчы куплялі за апошнія гады?

— Набылі тэлевізар і халадзільнік. Але для гэтага бралі пазыку ў банку.

— Дзе і як праводзіце адпачынак?

— Сёлета ездзіў да родзічаў у Калінінград. Так што адпачыў на моры. А звычайна праводжу водпускі дома.

— Якія перадачы любіце глядзець па тэлевізары?

— Уключаю НТБ, ГРТ, РТР. Гляджу навіны, перадачу "Як гэта было?"...

— Беларускае тэлебачанне глядзіце?

— Не.

— Чаму?

— Там вельмі аднабока падаецца інфармацыя.

Чарговым суразмоўцам стаў малады інжынер-тэхнолаг ***Дзмітрый Іванавіч ЛЯХ****. Ён два гады таму скончыў Беларускую політэхнічную акадэмію і ўладкаваўся ў аддзел галоўнага тэхнолага "Мотавела".*

— Які настрой у маладога спецыяліста? — пытаюся ў яго. І чую ў адказ:

— Які можа быць настрой, калі наперадзе нічога не свеціць?

— Што Вы маеце на ўвазе?

— Жыву ў інтэрнаце. Надзей на ўласную кватэру — ніякіх.

— Чаму так?

— Побач жывуць сем'і, амаль усё жыццё — у інтэрнаце. Тут у іх выраслі дзеці.

— Шмат такіх?

— Шмат.

— Зарплата Ваша не дазваляе адкладваць на кватэру?

— Канешне, не. Атрымліваю 120 тысяч. Тысяч 70 ідзе на харчаванне, пяць — на інтэрнат.

— Дзе харчуецеся?

— Абедаю ў заводскай сталоўцы, сняданкі і вячэры гатую сам у інтэрнаце... Эканомлю ў месяц долараў дзесяць. Так што за год не сэканомлю нават на адзін квадратны метр жылля. Раней для маладых спецыялістаў выдзялялі субсідыі на жыллё. Цяпер гэтага няма.

— Якія любімыя перадачы?

— У мяне няма тэлевізара. Гляджу толькі, калі бываю ў гасцях.

— Газеты чытаеце?

— Так. "Труд", "Народную волю", "Свабоду".

— ЗАПУЩУ ЗАВОДЫ, ПОДНИМУ КОЛХОЗЫ, УВЕЛИЧУ ПЕНСИИ...
ЛУКОМОРЬЕ

Як бачым, мае субяседнікі, — людзі розных узростаў і прафесій. Але ўсе яны жывуць амаль аднолькава. Заробленых сродкаў хапае толькі на "бульбу і макароны", а вось, як кажуць, на песню нічога не застаецца.

Аб чым жа яны мараць і спрачаюцца ў курылцы? Аб гэтым расказ у наступным нумары.

Іван МАКАЛОВІЧ.

(Заканчэнне ў наступным нумары.)

ДАЙДЖЕСТ

60 лет за рулем одного авто...

На снимке: Джоан Галлуэй и ее любимец.

Автолюбительница из Англии, которой исполнилось уже 82 года, до настоящего времени продолжает ездить на своем первом автомобиле Morris-8, купленном ею еще 60 лет назад. Этот автомобиль, 1938 года выпуска, был приобретен Джоан Галлуэй как подержанный в 1940 году за 65 английских фунтов. В настоящее время на спидометре этого автомобиля значится пробег в 259 200 километров.

"Он до сих пор продолжает приносить мне удовольствие от вождения, даже после стольких лет эксплуатации", — сказала госпожа Галлуэй о своем автомобиле-ветеране. В 1988 году она со своим последним мужем Малькольмом совершила пробег вокруг Англии на этом раритетном автомобиле. В ходе данного пробега они собрали 3000 английских фунтов, которые затем были переданы в благотворительный фонд.

Обнаружена неизвестная ранее картина Ван Гога

Специалисты Института искусств Чикаго доказали, что хранившаяся 28 лет в запасниках Музея Ван Гога в Амстердаме картина принадлежит кисти известного голландского художника. На ней изображен французский живописец Поль Гоген, с которым Ван Гог дружил и работал. Картина была приобретена амстердамским музеем в 1973 году вместе с сотнями других полотен, когда-то купленных Ван Гогом у других художников. Ей дали название "Мужчина в красной фуражке" и приписывали неизвестному художнику. Теперь, по словам специалистов, стоимость картины может составить 7 млн. долларов.

РИА "Новости".

Демонстрация "Шинн Фейн" в Северной Ирландии: 19 полицейских ранены

Девятнадцать полицейских получили различные ранения в ходе столкновений с демонстрантами в городе Арма в Северной Ирландии. Драка с полицией началась во время демонстрации, устроенной молодежным отделением "Шинн Фейн" возле поста английских войск в знак протеста против действий правительства, которое тормозит процесс демилитаризации.

Когда демонстранты пошли на штурм английских армейских заграждений и в полицейских полетели камни и бутылки, полиция открыла стрельбу резиновыми пулями. По словам полицейских, демонстранты забрасывали их бутылками с горючей смесью и нападали, размахивая металлическими прутьями.

В Ирландии обнаружены восемь трупов нелегальных иммигрантов

В одном из портов Ирландии в контейнере были обнаружены тела восьми беженцев. Среди них трое детей в возрасте от четырех до одиннадцати лет, одна женщина и четверо мужчин. Трупы были обнаружены в перевозимом грузовиком контейнере на автостоянке города Уэксфорд. Пятеро найденных в том же контейнере выживших — одна женщина и четверо мужчин — были доставлены в реанимацию. Власти полагают, что все найденные в контейнере нелегальные иммигранты прибыли из Турции.

"Би-Би-Си Ньюс".

Поджег себя перед полицейским участком

В Северной Ирландии 37-летний мужчина поджег себя перед полицейским участком города Ларн. Как сообщил представитель местной полиции, "мужчина сел на тротуар перед полицейским участком, затем облил себя бензином и поднес спичку. Он моментально превратился в живой факел". Подбежавшие полицейские сбили пламя и отправили пострадавшего в больницу. Причины, толкнувшие мужчину на самосожжение, пока неизвестны.

Геращенко выступил против создания единого валютного пространства СНГ

Председатель Центрального банка России (ЦБР) весьма сдержанно относится к перспективе создания единого валютного пространства стран СНГ. Об этом Виктор Геращенко заявил в Ереване, куда прибыл с официальным визитом.

По его мнению, "многие экономические концепции, денежные потоки, расчетные проблемы будут решаться по мере укрепления экономики России, когда российский рубль сможет стать полноценной конвертируемой валютой как внутри страны, так и для соседей, заинтересованных в развитии таких отношений". В то же время председатель ЦБР полагает, что перспективы экономического сотрудничества стран СНГ зависят от руководителей государств, входящих в Содружество.

ИТАР-ТАСС.

Полиция Йемена освободила немецкого заложника

Власти Йемена сообщили об освобождении бизнесмена из Германии, похищенного недавно в районе Сирвах. Сотрудник автомобильного концерна Mercedes был похищен вблизи своего дома в йеменской столице Санаа 9 дней назад. По словам полицейских, им удалось захватить одного из похитителей.

За последние 10 лет в Йемене были похищены более 200 иностранцев. Преступники используют заложников как средство влияния на правительство. Большинство инцидентов разрешается благополучно. Однако в 1998 году в ходе специальной операции погибли три британских и один австралийский заложник.

Полицейский обвиняется в издевательствах над задержанным

Офицер британской полиции был отстранен от службы, еще несколько находятся под следствием по делу об издевательствах над жителем Лондона. 43-летний Колин Мей, пострадавший от действий полиции, сообщил в интервью газете the News of the World, что, встревоженный шумом перед своим домом, он вышел на улицу, захватив с собой кухонный нож. На улице он столкнулся с полицейским, который принял Мея за хулигана. Мей хотел убежать, однако был сбит полицейской машиной, при этом он сломал ногу. Полицейские отказались вызвать Мею скорую помощь, стали насмехаться и издеваться над ним. В результате "скорую" полицейские вызвали только через 40 минут после инцидента. Действия полиции были сняты на скрытую камеру соседом Мея и предъявлены в качестве доказательства вины стражей порядка. Полиция Лондона начала расследование по этому делу.

"Рейтер".

Лидер группы угонщиков "Боингов" проживал в Нью-Йорке

Мохаммед Атта, подозреваемый в руководстве группой исполнителей терактов 11 сентября, проживал в Нью-Йорке весной 2000 года. Следователи подтверждают, что Атта и один из его помощников снимали комнаты в Бруклине и Бронксе. Сейчас ФБР пытается установить личности людей, оказавших террористам помощь во время пребывания в городе. Установить факт нахождения лидера террористической группы в Нью-Йорке удалось благодаря парковочной квитанции, выписанной на арендованный Аттой автомобиль.

Вторым угонщиком, проживавшим с Аттой, был, вероятнее всего, Марван аль-Шеххи. Следствие не исключает родственной связи между двумя террористами. Именно Аль-Шеххи и Атта, скорее всего, находились в кабинах "Боингов", врезавшихся в здания Всемирного торгового центра

"Ассошэйтед Пресс".

10 ГОД СНД

Віскулі

Мінула дзесяцігоддзе пасля гістарычнай сустрэчы ў белавежскіх Віскулях найвышэйшых тагачасных кіраўнікоў Расійскай Федэрацыі, Украіны і Беларусі, якія ад імя сваіх дзяржаў — заснавальніц Саюза ССР — канстатавалі яго роспуск і падпісалі пагадненне аб утварэнні Садружнасці Незалежных Дзяржаў. У мінулым нумары мы змясцілі розныя погляды на гэтую гістарычную падзею. Сёння — аналітычны артыкул вядомага вучонага.

Леанід ЛЫЧ, доктар гістарычных навук

Што б хто ні гаварыў, я перакананы ў тым, што іншага выйсця ў тых, хто сабраўся ў Віскулях, проста не было. Звонку магутны калос — СССР — дажываў свае апошнія дні. У прыродзе не існавала сілы, якая магла б спыніць яго развал. Навісла рэальная пагроза сур'ёзных міжнацыянальных канфліктаў, якія маглі б перарасці ў сапраўдную грамадзянскую вайну, куды страшнейшую за тую, што сталася вынікам Кастрычніцкай рэвалюцыі 1917 года ў Расіі. Абсалютная большасць саюзных рэспублік не жадала надалей заставацца ў складзе СССР, сутнасць палітыкі якога немінуча вяла да разбурэння этнакультурнай самабытнасці народаў. З гэтым ніяк не маглі пагадзіцца прагрэсіўныя, нацыянальна арыентаваныя колы грамадства. Вастрыня гэтай праблемы ў меншай ступені непакоіла толькі беларусаў, паколькі значная частка з іх ужо змірылася са стратай свайго нацыянальнага [...]

Прэстыжнасць СССР імкліва падала ў сувязі з хранічнай нявырашанасцю ў ім сацыяльных праблем, адсутнасцю грамадзянскіх свабод, што сталіся рэальнасцю ў цывілізаваных краінах свету. Таму так ахвотна ўсе саюзныя рэспублікі пайшлі на абвяшчэнне сябе незалежнымі, суверэннымі дзяржавамі. Маскве нічога не заставалася, як пагадзіцца з іх воляй.

Распад СССР у найбольшай ступені закрануў Расію, якая займала дамінуючае становішча ў гэтым гіганцкім дзяржаўным фарміраванні. Бо ўзнікла на тэрыторыі, якую царскі ўрад стагоддзямі далучаў да Расіі ваеннай сілай, хітрымі дыпламатычнымі прыёмамі. Пры гэтым тэрытарыяльнае нарошчванне Расійскай імперыі не абыходзілася і без кровапраліцця. І вось прыйшлі новыя часы...

У нас цяпер ужо нямодна чытаць асновазаснавальнікаў марксісцкага вучэння. Дарэмна: яны часам пісалі і такое, што спраўджвалася ў рэальнасці. Ёсць усе падставы сцвярджаць, што ў Віскулях адбылося менавіта тое, што прадказваў Фрыдрых Энгельс яшчэ ў 1866 годзе ў артыкуле "Якая справа рабочаму класу да Польшчы?": "...што ж датычыць Расіі, дык яе можна згадаць толькі як уладальніцу велізарнай колькасці ўкрадзенай уласнасці, якую ёй давядзецца аддаць назад у дзень расплаты".

Лічу за гонар Расіі, што ў прадказанай Энгельсам сітуацыі яна пазбегла (у цэлым) крайніх сродкаў — узброеных канфліктаў. Прымяненне зброі ў Літве, Латвіі і іншых саюзных рэспубліках перад самым канцом савецкай імперыі было хутчэй выключэннем, чым правілам. Распад "Саюза непарушнага рэспублік свабодных" адбыўся шляхам аксамітнай рэвалюцыі, за што не лаяць, а дзякаваць трэба палітыкам, якія сваімі подпісамі ў Віскулях засведчылі заканамерную і непазбежную ў лёсе ўсіх імперый падзею.

...Абсалютна спакойна, помніцца, паставіліся да здзейсненага ў Белавежскай пушчы ў той час на Беларусі. Першыя старонкі ўсіх газет былі перапоўнены фотаздымкамі пра ход перамоў у Віскулях. Твары ўдзельнікаў гістарычнай акцыі вылучалі аптымізм. Шырока паведамлялася пра знаходжанне прэзідэнта Расійскай Федэрацыі Барыса Ельцына ў беларускай сталіцы, яго выступленне ў зале пасяджэнняў Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь. Хто ўважліва чытаў ці слухаў гэтае выступленне, не мог не пагадзіцца з непазбежнасцю, натуральнасцю знікнення СССР з гістарычнай сцэны. Прывяду словы з той прамовы: "Адышла ў нябыт спроба аднаўлення Саюза Савецкіх Сацыялістычных Рэспублік у ленінскай інтэрпрэтацыі. Рэспублікі адмовіліся добраахвотна дэлегіраваць цэнтру такі аб'ём паўнамоцтваў, які ён ад іх запатрабуе. Сёння церпіць няўдачу і паўфедэрацыя, і паўканфедэрацыя... Калі застанецца хоць бы невялікі элемент унітарызму, ёсць рызыка адраджэння той сістэмы, якая ўжо завяла нас у тупік".

Каб канчаткова вызваліць былыя савецкія народы ад страху падпарадкавання імперскаму цэнтру, трэба было знайсці больш дэмакратычную і гнуткую сістэму іх усебаковай садружнасці. У Віскулях яе, хай і не досыць дасканалую, выпрацавалі і назвалі Садружнасцю Незалежных Дзяржаў (СНД), да якой пазней далучыліся і іншыя былыя саюзныя рэспублікі.

Характэрна, што ніхто ў той час не аплакваў канчыну СССР. Пераважна на ўсіх узроўнях, ва ўсіх колах грамадства ішла размова, як у новых варунках наладзіць эканамічнае, палітычнае і культурнае жыццё. З роспускам СССР пагаджаліся, створанае СНД публічна ўхвалялі ўсе. Калі ў тыя "снежаньскія гарачыя дні" хтосьці і выступаў супраць, дык гэта быў Народны фронт і яго лідэр Зянон Пазьняк. Ён лічыў падзею ў Віскулях палітычнай гульнёй, а сам дагавор аб эканамічнай супольнасці — блефам, утапічным абсурдам. "Для Беларусі, — сцвярджаў Зянон Станіслававіч, — няма іншай альтэрнатывы, як вяртанне на Захад, як шлях у аб'яднаную Еўропу, як незалежная дзяржаўная палітыка ў інтарэсах свайго народа". Але кола ўжо круцілася. 21 снежня 1991 года ў час падпісання Алмацінскай дэкларацыі да СНД далучылася яшчэ восем дзяржаў, створаных на базе колішніх саюзных рэспублік.

Верагодна, што такі ход падзей мог устрывожыць частку рускамоўных грамадзян Беларусі, перш за ўсё з-за моўнай праблемы. На гэта Станіслаў Шушкевіч тады даў недвухсэнсоўны адказ: "Больш дарэчы было б пытанне аб інтарэсах беларускамоўнай часткі насельніцтва. Але я ўпэўнены, што Садружнасць нікому не пагражае. Больш таго, умацоўвае наш суверэнітэт і спрыяе нацыянальнаму адраджэнню". Тагачасны старшыня Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь паслядоўна садзейнічаў таму, каб выконваўся прыняты ў студзені 1990 года Закон аб мовах, павышалася роля нацыянальнага фактару ў сферы народнай адукацыі, культуры, вярталася наша гістарычная памяць. Дарэчы будзе сказаць, што пагадненне аб стварэнні СНД і прынятая ў Алмаце Дэкларацыя былі афармлены на мовах усіх дагаворных бакоў, у тым ліку і на беларускай. Там падкрэслівалася: палітыцы моўнай экспансіі, як гэта было ў часы СССР, няма месца...

Народжаная ў Віскулях Садружнасць Незалежных Дзяржаў стварала Беларусі перадумовы для паўнацэннага суверэннага палітычнага развіцця. Але чыноўніцкі апарат, апынуўшыся сам-насам з эканамічнымі цяжкасцямі, моцна перапужаўся і стаў шукаць у Расіі хаўрусніка для сумеснай барацьбы з наступствамі, што прынёс распад СССР. Больш таго, кіраўніцтва Беларусі пасля прыходу на пасаду прэзідэнта А.Лукашэнкі ўзяло на сябе ролю ініцыятара здачы нядаўна атрыманага дзяржаўнага суверэнітэту шляхам палітычнага аб'яднання з Расіяй.

Такі крок быў адступленнем ад вызначанага ў Віскулях курсу. Суб'екты СНД, якія не пажадалі ўразаць свой суверэнітэт, дасягнулі непараўнальна большага за Беларусь у вырашэнні ўсіх надзённых праблем, у тым ліку і сацыяльных. У нас жа ўсе няўдачы і цяжкасці, што ўтварыліся з-за страху ісці ў рэчышчы пераменаў, сталі звальваць на Віскулі, называць гістарычны акт злачынствам.

З мэтай падагравання ў беларусаў настальгіі па СССР на якія толькі выдумкі не ішлі і не ідуць прыхільнікі былога! Хаця і добра разумеюць, што дарогі назад няма. Імперскія сілы штурхаюць беларусаў на поўную палітычную інтэграцыю з Расіяй, вынікам чаго павінна стаць адзіная саюзная дзяржава. Інтэгратары дазваляюць сабе плявузгаць на беларусаў як на народ, быццам бы не здольны на самастойнае дзяржаўнае развіццё, не жадаюць прызнаць, што наша дзяржаўнасць бярэ пачатак з часоў Полацкага, Тураўскага, Смаленскага, Пінскага, Мінскага і іншых княстваў Вялікага княства Літоўскага.

Ідэяй поўнай, рэальнай дзяржаўнай незалежнасці Бацькаўшчыны перадавыя колы нашага грамадства жывуць ад часоў Люблінскай уніі 1569 года, калі яе палітычныя правы былі істотна ўрэзаны, і па сённяшні дзень. Найлепшых сыноў Беларусі ідэя палітычнай незалежнасці Радзімы не пакідала нават у самыя змрочныя часы. Ці ж не сведчаць пра гэта нацыянальна-вызваленчыя войны 1830—1831, 1863—1864 гадоў на беларускай зямлі, стварэнне ў лютым 1918 года Беларускай Народнай Рэспублікі, абвешчанай 25 сакавіка таго ж года незалежнай, суверэннай краінай?

Глыбока ўсведамлялі значэнне дзяржаўнай самастойнасці і нашы суграмадзяне, тыя, чыім касцям сёння не даюць спакою бязбожнікі, што нішчаць Курапаты пад выглядам пашырэння Мінскай кальцавой дарогі. Многія з забітых сталінскімі катамі і знайшоўшых тут апошні прытулак былі гарачымі прыхільнікамі незалежнасці свайго народа. Каб у яго душы вякамі не жыло такое высакароднае імкненне, дык наўрад 27 ліпеня 1990 года Вярхоўным Саветам была б прынята Дэкларацыя аб дзяржаўным суверэнітэце, а 27 ліпеня 1991 года ёй нададзены статус канстытуцыйнага закона. 10 снежня 1991 года на сесіі Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь за ратыфікацыю падпісаных у Віскулях пагадненняў было пададзена 263 галасы. Устрымаліся ўсяго два дэпутаты і толькі адзін быў супраць...

Але... ва ўладных структурах пераважалі кадры, якія жылі мінулым і не жадалі будаваць і мацаваць наш беларускі дом. І ўчора, і сёння для большасці чыноўніцкага апарату прыватныя інтарэсы ў дзесяткі разоў вышэй за нацыянальныя. Запраданцы нашай незалежнасці гандлявалі і гандлююць Беларуссю як нейкім таварам. Таму для дасягнення запаветнай мэты многіх пакаленняў беларусаў патрэбны грамадныя высілкі ўсяго народа, на што, як паказваюць і апошнія падзеі, мы яшчэ няздольныя.

Сённяшнія афіцыйныя ідэолагі імкнуцца падвесці людзей да думкі, што толькі палітычнае аб'яднанне з Расіяй дапаможа пераадолець эканамічныя цяжкасці. На справе ж эканамічны застой краіны ў значнай ступені выкліканы арыентацыяй кіраўніцтва краіны выключна на ўсходні напрамак, залежнасць ад "старэйшага брата" ва ўсім. Як і было раней.

Палітыка сучаснай беларускай дзяржавы ў самых розных сферах жыцця далёкая ад карэнных нацыянальных інтарэсаў беларускага народа. Сёння яшчэ больш пераконваешся ў праўдзівасці слоў нашага выдатнага навукоўца, палітычнага і культурнага дзеяча Аляксандра Цьвікевіча (расстраляны ў 1937 г.): "Толькі свая ўлада на сваёй зямлі паможа беларусам загаварыць на роднай мове і выбіцца з той беднасці, у якую загналі яго".

Ухіленне дзяржаўных дзеячаў Беларусі ад таго курсу, які быў вызначаны падпісанымі ў Віскулях дакументамі, не прынёс яе народу аніякай карысці. Пэўнае ігнараванне СНД і пераход да палітычнай інтэграцыі з Расіяй не дазваляюць нам займацца ажыццяўленнем і лёсавызначальных задач нацыянальна-культурнага адраджэння, якія паспяхова вырашаюцца ў краінах гэтай Садружнасці.

Верыцца, аднак, што хаця зараз і працягваецца ганьбаванне ідэі беларускага дзяржаўнага суверэнітэту, наш народ палітычна выспее і не аддасць сваю вышэйшую каштоўнасць, вернутую яму ў 1991 годзе, у чужыя рукі. І рана ці позна да ўлады ў краіне прыйдуць асобы са здаровай нацыянальнай самасвядомасцю, створаць усе магчымасці народу краіны жыць і развівацца на сваім прыродным падмурку. Віскулі адкрылі такую магчымасць.

Але ўсё гэта яшчэ наперадзе. Дык давайце не будзем бэсціць Віскулі за тое, што тут дальнабачныя палітычныя дзеячы выдалі пасведчанне аб фактычнай смерці СССР і нараджэнні на яго былой тэрыторыі незалежных дзяржаў.

СУПРАЦЬСТАЯННЕ

У кожнага свой смутак...

У адной з бомбаў, узарваных у Іерусаліме, знойдзены пестыцыды

Міністр аховы здароўя Ізраіля Боаз Леві паведаміў, што ў фрагментах аднаго з выбуховых устройстваў, узарваных на мінулым тыдні палесцінскімі тэрарыстамі ў Іерусаліме, знойдзены небяспечныя рэчывы. Улады не выключаюць спробы правядзення хімічнай атакі. Па словах Леві, аналізы рэшткаў бомбы выявілі наяўнасць у ёй пестыцыдаў. "Мы пакуль не ведаем, было гэта зроблена наўмысна ці выпадкова. У выбуховых прыстасаваннях магчыма выкарыстанне самых разнастайных рэчываў. Фантазія можа давесці да чаго заўгодна, і да няшчасця, а ў тэрарыстаў яна ёсць".

Як сцвярджае "Рэйтэр", "тэрарысты часта эксперыментуюць з саставамі выбуховых рэчываў у мэтах павышэння магутнасці бомбаў. Ізраільскія спецслужбы ўжо некалькі разоў знаходзілі ў выбуховых прыстасаваннях розныя рэчывы".

Паўночная Карэя рыхтуецца да вайны з ЗША

Паўночная Карэя папярэдзіла кіраўніцтва Злучаных Штатаў, што ў выпадку нападу, аб магчымасці якога ЗША нібы ўжо неаднаразова заяўлялі, амерыканскія войскі "атрымаюць неймаверны адпор". "Вызначэнне КНДР як патэнцыяльнага аб'екта да нападу пасля заканчэння вайны ў Афганістане вымушае ўвесь карэйскі народ знаходзіцца ў поўнай баявой гатоўнасці ахвяраваць сваім жыццём у імя абароны айчыны", — гаворыцца ў заяве, надрукаванай цэнтральнай партыйнай газетай "Радонг Сінмун". У апошнія тыдні паўночнакарэйскія СМІ пачалі масіраваную амерыканскую кампанію, крытыкуючы ход вайны з тэрарызмам. Яны заклікаюць умацоўваць абараназдольнасць краіны ў адказ на пагрозы з боку ЗША.

У кожнага свая вайна...

Усама бен Ладэн асабіста кіруе баявымі аперацыямі

Прадстаўнік Паўночнага альянсу Махамад Амін заявіў, што бен Ладэн асабіста кіраваў атрадам салдат "Аль-Каіды" падчас бою ў раёне базы Тора-Бора. У тэлефоннай размове з карэспандэнтам "Рэйтэр" Амін паведаміў, што "тэрарыст нумар адзін стаяў на чале 1000 сваіх паслядоўнікаў, у ліку якіх былі заўважаны некаторыя высокапастаўленыя камандзіры талібаў, уступіў у бой з сіламі Паўночнага альянсу, абараняючы раён Тора-Бора".

Зараз баі паміж баевікамі "Аль-Каіды" пад камандаваннем свайго лідэра і сіламі альянсу праходзяць у бліжэйшых лясах. "Ён дакладна тут. Амерыканскія самалёты не спыняюць бамбардзіроўкі, каб яго забіць" — сказаў Амін і дадаў, што ў ходзе "жорсткіх баёў як мінімум адзін баявік арабскага паходжання быў застрэлены".

Ізраільскія верталёты атакавалі Ліван

Верталёты і адзін самалёт-разведчык ВПС Ізраіля парушылі паветраную прастору Лівана. Згодна са сводкай камандавання ліванскай арміі, два ізраільскіх верталёты і самалёт лятаі над раёнам Мазарыя Шэбаа. Адначасова па ліванскім пасяленні Мазраа Бусра з ізраільскага боку быў адкрыты кулямётны агонь.

Ізраіль адхіліў прапанаванае палесцінцамі перамір'е

Як паведамляе "ИТАР-ТАСС", Ізраіль адхіліў прапанову палесцінскіх ваенізаваных груповак па спыненні агню і тэрактаў тэрмінам да тыдня — з 10 снежня да канца месяца мусульманскага посту Рамадан. Прадстаўнік ізраільскіх сіл бяспекі назваў гэтую прапанову "бессэнсоўнай" і заявіў, што ў Ізраіля "няма іншага выбару акрамя як ажыццяўляць сваё права на самаабарону да той пары пакуль улады палесцінскай аўтаноміі не пачнуць змагацца за тое, каб арыштоўваць тэрарыстаў".

"Мы даём ворагу час, каб ён спыніў забойствы, разбурэнні і бамбардзіроўкі — гаворыцца ў сумеснай заяве чатырох палесцінскіх узброеных груп, звязаных з арганізацыямі ФАТХ, ХАМАС і "Ісламскі джыхад".

На апошнім пасяджэнні "вузкага" кабінета бяспекі пры прэм'ер-міністры Ізраіля Арыэле Шароне было прынята рашэнне прадоўжыць вайсковыя аперацыі на Заходнім беразе ракі Іардан і ў сектары Газа ў адказ на хвалю палесцінскага тэрору".

У нядзелю, як вядома, палесцінцы ажыццявілі два новых тэракты. У Хайфе тэрарыст-самазабойца ўзарваў сябе і раніў 29 ізраільцян. Крыху пазней на Заходнім беразе палесцінцы абстралялі ізраільскі легкавік. Вадзіцель цяжкапаранены.

Афганскія бежанцы збілі брытанскага журналіста

У Пакістане брытанскі журналіст, паведамляе "Ассошыэйтед Пресс", які працуе на газету "Індэпэндэнт", быў збіты афганскімі бежанцамі. Калі 55-гадовы Роберт Фіск рамантаваў зламаную машыну каля лагера, дзе жылі бежанцы, яго акружылі афганцы. "Спачатку яны былі дружалюбнымі, а потым адзін з хлопчыкаў кінуў у мяне камень. Пасля гэтага камяні паляцелі з усіх бакоў, мяне пачалі збіваць. Маё жыццё выратавала з'яўленне ісламскага рэлігійнага дзеяча, які завёў мяне ў паліцэйскі ўчастак" — расказаў Фіск.

У кожнага свая вайна, у кожнага свой смутак...

Алесь СІЛІЧ.

ПАМЯЦЬ

Той, хто ўратаваў адно жыццё, уратуе ўвесь свет

Ізраільскае пасольства ў Беларусі ў чарговы раз ушанавала званнем "Праведнік народаў свету" беларусаў, якія ратавалі яўрэяў падчас другой сусветнай вайны.

Даведка "Народнай волі".

У часы другой сусветнай вайны загінула 6 мільёнаў яўрэяў. І гэтая лічба была б яшчэ большая, калі б не гераізм простых людзей, якія ратавалі яўрэяў ад нацыстаў на акупаваных тэрыторыях.

Па ініцыятыве Ізраільскага мемарыяльнага інстытута Катастрофы і гераізму еўрапейскага яўрэйства "Яд Вашэм" з 1953 года ўсім, хто ратаваў яўрэяў, прысуджаецца званне "Праведнік народаў свету". Спецыяльная камісія пад старшынствам Галоўнага суддзі Вярхоўнага суда Ізраіля вывучае матэрыялы і паказанні сведкаў, на падставе якіх прымаецца рашэнне аб прысваенні гэтага звання. Сёння ў свеце болей за 20 тысяч людзей, уганараваных такім званнем. Амаль 400 з іх жывуць у Беларусі.

Кожны раз уручэнне дыпломаў і ганаровых медалёў праходзіць ва ўрачыстых абставінах. Пасол Ізраіля ў Беларусі Марцін Пеледа-Флэкс асабіста выказвае словы ўдзячнасці беларусам, якія ратавалі яўрэяў ад фашыстаў. У гэты раз сярод лаўрэатаў

Марцін Пеледа-Флэкс

— жыхары Брэста, Бабруйска, Гродна, Мінскай, Гродзенскай і Магілёўскай абласцей.

...Кацярына і Ян Карыевы выратавалі яўрэйскага настаўніка з Гродна Саламона Жукоўскага. У 1941 годзе Саламон трапіў у гета, але здолеў адтуль уцячы. Яму дапамаглі Кацярына і Ян Карыевы, якія схавалі Саламона ў сваёй хаце на гарышчы. У сваім дзённіку Саламон пісаў: *"Дарагая Кацярына! Бедная жанчына, у якой няма ні ўласнай зямлі, ні каровы, клапоціцца аба мне, як можа. Яна нічога не чакае ад мяне ўзамен, прыносіць не толькі бульбу і хлеб (а ў гета кілаграм хлеба каштуе 5 марак), але нават яйкі, мяса, малако — прадукты, якія цэняцца на вагу золата. Яна клапоціцца аба мне, быццам бы я — малое дзіця, навят выносіць судна. На світанку яна ўжо на варце: правярае, ці ўсё ўкрыта, ці добра я схаваны. Яна просіць свайго мужа не хвалявацца, таму што ён асцерагаецца за сябе і жыццё сваіх дзяцей. Аднойчы яна прынесла мне сшытак са словамі: "Табе так сумна сядзець аднаму ўсе дні напралёт. Напішы што-небудзь тваім сёстрам, Цібе і Эстэрке. Калі я не змагу цябе выратаваць, яны ва ўсялякім разе будуць ведаць, што з табой здарылася".*

Пазней Саламон запіша ў сваім дзённіку: *"Калі я памру, вы павінны шчодра падзякаваць Кацю і Яна за ўсё тое, што яны зрабілі для мяне. Запомніце: Ян и Каця з вёскі Ласосна, недалёка ад Гродна. Усё, што вы заплаціце ім, не будзе каштаваць і тысячнай долі таго, што яны зрабілі для мяне".*

Мінула вайна. Прайшлі гады. Саламон, яго сёстры, Ян і Каця Карыевы — пайшлі назаўсёды. У Беларусь прыязджаў пляменнік Саламона — Арон Левін. Разам са сваёй жонкай Сарай ён наведаў дом Карыевых у вёсцы Ласосна. У памяць аб Яне і Каці Карыевых Арон пераклаў дзённік Саламона Жукоўскага на англійскую мову, і ён пасля быў надрукаваны ў Ізраілі.

Ян і Кацярына Карыевы атрымалі званне Праведнікаў народаў свету пасля смерці. Сям'я Левіных спецыяльна прыехала ў Мінск з Ізраіля на цырымонію ўшанавання дзяцей Яна і Кацярыны Карыевых. "Наша сям'я і народ Ізраіля, — сказаў Арон Левін, — не забылі подзвіг вашых бацькоў. Мы заўсёды будзем помніць, што яны рызыкавалі сваім жыццём, жыццём сваіх дзяцей, каб яўрэй Саламон Жукоўскі мог жыць".

Акрамя сям'і Карыевых, ганаровае званне Праведнікаў народаў свету атрымалі яшчэ 14 беларусаў. І кожная гісторыя выратавання падобная на іншую. Як адзначыў на цырымоніі пасол Ізраіля ў Беларусі Марцін Пеледа-Флэкс, "гэтыя подзвігі ёсць прыклад перамогі гуманізму над гвалтам і нянавісцю, дабра над злом. На медалях, якія атрымалі праведнікі або іх блізкія, выгравіравана старадаўняя яўрэйская прымаўка: "Той, хто ўратаваў адно жыццё, уратуе ўвесь свет".

Марыя ЭЙСМАНТ.

К СВЕДЕНИЮ

Мы работаем для всех!

Общественное объединение **"Правовая помощь населению"** оказывает бесплатную правовую помощь малообеспеченным гражданам. Начиная с августа 1998 года, наши юристы приняли и оказали правовую помощь почти двум тысячам граждан. Мы представляем интересы людей в судах, содействуем в реализации их прав и свобод, гарантированных Конституцией и законами Республики Беларусь.

Мы защищаем права всех. У нас разработана специальная программа по защите прав лиц с ограниченными возможностями. Мы стараемся охватить своей деятельностью те явления в нашем обществе, на которые государство не всегда обращает должное внимание.

Защищая право отдельного человека, мы защищаем права всех. В этом должны быть заинтересованы и простые граждане, и государство.

Понятно, оказывая помощь другим, наше объединение само нуждается в поддержке. Благотворительные пожертвования на уставные цели организации можно перечислять по следующим реквизитам:

Р/№3015207350006 в ОАО "Белорусский Индустриальный Банк". Минск, код 725.

Спонсорами могут быть как юридические, так и физические лица.

Общественное объединение "Правовая помощь населению".

СПОРТ: ПРАБЛЕМА

Згубім біятлон?!

Нашы мужчыны — галоўныя пастаўшчыкі алімпійскіх медалёў у скарбонку беларускай дружыны. Так было чатыры гады таму ў японскім Нагана, такая задача ставіцца і перад стартам у Солт-Лейк-Сіці.

Падчас апошняга Алімпійскага сходу прэзідэнт НАК Аляксандр Лукашэнка задаў пытанне міністру спорту і турызму Яўгену Ворсіну наконт плануемых узнагарод. Галоўны спартыўны бос краіны ўпэўнена сказаў аб рэальнай магчымасці заваяваць тры медалі, маючы на ўвазе поспехі ў біятлоне і фрыстайле. Рыгоравіч з уласцівай яму манерай жартаваць, ад чаго некаторых адразу дрыжыкі бяруць, прапанаваў свой варыянт, маўляў, міністрам агучана толькі колькасць залатых. Як аказалася, ён разлічвае на пяць узнагарод рознай пробы.

Усе зразумелі, што жарт трэба зразумець як кіраўніцтва да дзеяння. Бо добра ведаюць, якія наступствы ўзнікнуць у выпадку невыканання загаду.

Шчыра кажучы, загад можна адначасова выканаць і правалiць. Для ілюстрацыі — вынікі першага этапа розыгрышу Кубка свету ў Аўстрыі: трэцяе месца ў эстафеце і правальнае выступленне мужчын у індывідуальных дысцыплінах, дзе лепшым вынікам для беларускай шасцёркі была шаснаццатая пазіцыя Вадзіма Сашурына ў гонцы на 12 з паловай кіламетраў.

Апошнія сезоны каманда біятланістаў, як тая славутая стрэльба на сцяне, адзін раз возьме ды і "пальне" па медалях у эстафеце. Праўда, нам у асноўным даставаліся трэцяя ці другая пазіцыі на п'едэстале. Былі поспехі Айдарава, Рыжанкова, Сашурына на асобных дыстанцыях.

Як бы там ні было, планы міністра былі ўзяты не са столі і маюць рацыю.

Праз два месяцы на XIX зімовых Алімпійскіх гульнях будуць разыграны восем камплектаў узнагарод, па чатыры ў жанчын і мужчын: доўгія гонкі, спрынт, гонкі праследавання, эстафеты. Калі б пашанцавала добра выступіць не толькі мужчынам, але і другой палове беларускай зборнай, наказ БАЦЬКАЎшчыны не стаў бы вельмі складаным. Аднак, на жаль, узровень падрыхтоўкі беларускіх страляючых лыжніц істотна адрозніваецца ад майстэрства калег-мужчын.

Не першы сезон выступаюць разам Айдараў, Сашурын, Рыжанкоў, Аляксандр Сыман — асноўныя партнёры па эстафеце. Прадстаўнікі новай хвалі — Сяргей Новікаў, Рустам Валіулін — ужо зараз здольныя падтрымаць старэйшых сяброў, а пры неабходнасці падмяніць каго-небудзь з іх. Алімпіяда ў ЗША стане апошняй для лідэраў зборнай, і можна зразумець настрой, з якім яны рыхтуюцца да яе. Высокая матывацыя, велізарны вопыт даюць падставу для поспеху. І перш за ўсё — у эстафеце. Мы маем самы аптымальны склад мужчынскай зборнай за апошнія гады.

Сыход жа са спартыўнай арэны Святланы Парамыгінай, першага нумара жанчын, раптоўна і ярка асвятліў праблемы, з якімі сутыкаюцца нашы біятланісткі. Таму і было вырашана прынцыпова аднавіць, абмаладзіць каманду, пакінуўшы ў яе шэрагах толькі дзвюх спартсменак, якія выступалі разам з Парамыгінай. У калектыў прыйшла моладзь, прычым палову навічкоў складаюць легіянеркі, былыя расіянкі. Ім не знайшлося месца ў расійскіх камандах, таму што ў Расіі такіх, як яны, — навалам. Вольга Назарава аб'явілася ў Беларусі параўнальна даўно, Алена Хрусталёва і Алена Куцапалава на днях абмянялі свае пашпарты і літаральна выцеснілі карэнных беларусак.

"Народная воля" паведамляла аб гэтым. Тая ж сітуацыя і ў лыжніц: за зборную Беларусі зараз заяўлены былыя расіянкі. Нашым дзяўчатам месца побач не знаходзіцца.

І біятланісткі, і лыжніцы выступаюць на міжнародных стартах пакуль няўдала, эксперымент з легіянеркамі за два месяцы да Алімпіяды наўрад ці прынясе добрыя вынікі. Усё часцей прыходзіць думка: можа, нашы спартыўныя "бацькі" паспяшаліся з такім рашэннем? У адказ чуем адно: мы працуем з перспектывай. Для тых жа Назаравай, Куцапалавай, Хрусталёвай. Будучыя поспехі дзяўчат звязваюць... з наступнай, праз чатыры гады, зімовай Алімпіядай (?!).

Дык няўжо за чатыры гады мы не здолеем вырасціць свае таленты, спадары спецыялісты біятлону? Навошта нам запрашаць да сябе "варагаў"? Наймаць іх асабістых трэнераў, плаціць грошы.

Спорт — з'ява непрадказальная. Мы разлічваем на Назараву, а той не пашанцавала: зламала падчас трэніроўкі копчык і не здолее дасягнуць выдатнай спартыўнай формы. І калі яна дасягне поспеху, не ведае ніхто.

Мяне насцярожвае ўзнікшая сітуацыя. Па вялікім рахунку, мы можам згубіць цэлы від спорту, калі не будзем рыхтаваць сваіх "зорак" і разлічваць толькі на "авось".

І яшчэ больш усхваляваўся, прачытаўшы інтэрв'ю старшага трэнера жаночай зборнай Беларусі Мікалая Захарава пасля няўдалага выступлення яго выхаванак у тым жа Хохфільцыне. Цытую: "У них шансов не было изначально. Но нет худа без добра. Неудачное пока выступление Куцепаловой и Хрусталёвой нам даже на руку. Дело в том, что россияне пообещали пристально следить за делами бывших подопечных. И если девчонки резко пойдут вверх, то у них могут появиться проблемы с заявкой на Олимпиаду".

Не сумнявайцеся, спадар Захараў, нашы даражэнькія суседзі зробяць усё менавіта такім чынам. Яны могуць звярнуцца ў Міжнародны алімпійскі камітэт, які, дарэчы, яшчэ не зацвердзіў афіцыйна пераходы, і вы рызыкуеце застацца з носам.

Куды глядзіць беларускі Мінспорту? Навошта марнаваць грошы на падрыхтоўку чужых спартсменак, якіх кожную хвіліну могуць выкрасліць са спісу? Ці мы такія багатыя?

Яшчэ раз прачытайце сваё інтэрв'ю, спадар Захараў. Гэта ж, мякка кажучы, нонсенс.

І такая сітуацыя задавальняе Міністэрства спорту рэспублікі, прэзідэнта беларускага НАК Аляксандра Лукашэнку? З'яўляецца прыярытэтнай у беларускім "незалежным" спорце?

Уладзімір ДАЎЖЭНКА.

ДЕЛОВОЙ МИР

Кому доверить свой "базар"?

В Беларуси приступает к работе крупнейший оператор сотовой связи России "Мобильные ТелеСистемы" (МТС). За ближайшие пять лет МТС планирует обеспечить мобильными телефонами 500 тысяч белорусов.

А первый оператор мобильной связи стандарта GSM в Беларуси, компания СП ООО МЦС (торговая марка "Velkom") объявила о том, что количество абонентов ее сети превысило 100 тысяч. На белорусском рынке компания работает больше двух с половиной лет.

В Беларуси из тысячи человек всего два имеют мобильные телефоны. В соседней Польше — сто два. Однако гендиректор "Velkom" **Николай Юшкевич** говорит, что *"для населения Беларуси мобильный телефон уже не предмет роскоши, а практичное и удобное средство общения. Сломан стереотип о мобильной связи как услуге, предназначенной исключительно для бизнесменов и богатых людей".*

В настоящее время зона покрытия "Velkom" включает город Минск, все областные центры, более десятка провинциальных городов, большинство крупных промышленных и районных центров, основную транспортную магистраль страны Брест—Орша.

Совокупные инвестиции в создание инфраструктуры сети уже превысили 75 миллионов долларов. Однако это еще не предел. "Velkom", по словам Николая Юшкевича, рассчитывает стать национальным оператором Беларуси. Посему инвестиционные планы компании нацелены на дальнейшее расширение зоны покрытия и повышение качества обслуживания и введение дополнительных услуг для пользователей.

"Velkom" ориентируется не только на людей состоятельных, но и на так называемый средний класс. По мнению Николая Юшкевича, в Беларуси к среднему классу относятся все, кто в состоянии безболезненно платить в месяц за свой мобильный телефон от 20 до 30 долларов.

МТС рассчитывает переманить на свою сторону не только средний класс, но и приучить к мобильным телефонам так называемых социальных клиентов — студентов и пенсионеров.

По словам министра связи Беларуси **Владимира Гончаренко**, компания "Мобильные ТелеСистемы" уже в первый год своей деятельности готова инвестировать в развертывание сотовой связи в Беларуси 49,9 миллиона долларов. Предложения российской компании по тарифам в два раза ниже нынешнего оператора GSM "Velkom". В течение нескольких ближайших лет МТС намеревается проводить такую тарифную политику, чтобы обеспечить себя клиентской базой. Во всяком случае первая прибыль по бизнес-плану МТС предусмотрена только к 2005 году — около 5 миллионов долларов. И к 2007 году МТС намеревается заполучить около 455 тысяч абонентов.

Как говорит президент компании ОАО "Мобильные ТелеСистемы" **Михаил Смирнов**, *"важность прихода нашей компании в Беларусь трудно переоценить — МТС выходит за рамки одной страны, МТС становится международной компанией".*

Согласно обязательствам перед властями Беларуси, российская компания уже внесла в бюджет страны 10 миллионов долларов. МТС планирует развернуть в Беларуси радиосеть, которая будет охватывать Минск и его пригороды, города Новополоцк, Слуцк, Солигорск, территории вдоль автотрасс Смоленск—Минск—Брест—граница РФ; Витебск—Гомель—граница Украины и Гомель—Минск—граница Литвы.

Руководство компании "Velkom" утверждает, что намеревается разрабатывать свои стратегические планы с учетом предстоящей конкуренции. Однако на вопрос "Не планирует ли "Velkom" в ближайшее время избавить своих клиентов от абонентской платы?" гендиректор так и не ответил.

Марина ВИШНЕВСКАЯ.

Ученые близки к разгадке секрета долгожительства

В гарвардской школе медицины вплотную подошли к открытию генов долголетия. Как заявляет профессор Луис Канкл, у 308 долгожителей, отобранных для эксперимента, в 4-й хромосоме была найдена общая группа генов, которая, возможно, и ответственна за то, что этим людям удалось дожить до своего преклонного возраста.

Скорее всего, данные гены делают организм менее уязвимым для всяческих неблагоприятных факторов окружающей среды, а также современного образа жизни. Однако механизм такого воздействия геронтологам пока еще не открылся.

Так что, возможно, скоро мы сможем себе позволить продлить свою жизнь лет на 10—15, а также практически избавиться от болезней, связанных с возрастом.

ЖЫЦЦЁ ЯК НО ЁСЦЬ

"Урок" алкагалізму

У нядзелю жыхар мястэчка Грэск М. 1969 года нараджэння прыехаў у Слуцк на рынак — сёетое купіць. Для сугрэву спачатку набыў у бліжэйшай краме бутэльку "чырвонага". А тут і нейкія сябрукі-выпівохі падышлі не з пустымі рукамі. Колькі яны выпілі "на траіх" — невядома.

На моцным падпітку грэскі грамадзянін, зайшоўшы па патрэбе ў грамадск нужнік, заваліўся ў перапоўненую злавонным месівам яму ыбінёй чатыры метры. І стаць ы яму трупам, каб не мужчына, які зайшоў туды і ўбачыў скрозь "вочка" галаву і працягнутую над ё руку тапельца, які сіплым пасам мычаў: "Ратуйце".

Хтосьці выклікаў міліцыю, пажарную машын службу "03". З дапамогай вяроўкі пакутніка выцягнулі, абмылі з пажарнага бранспойта і адправілі на машыне "хуткай дапамогі" ў раённую бальніцу ў інфекцыйнае аддзяленне. Праз некаторы час, прайшоўшы абследаванне і пераапрануты ў чыстае, ён вярнуўся дамоў.

Вось дык урок алкагалізму атрымаў — да канца дзён зямных!

На жываце — лікі святых, на языку — блуд

Ён зайшоў у парную гарадской лазні ў ільготны для пенсіянераў дзень. Высокі ростам, не менш як метр дзевяноста, стройны — ну выліты Апалон. З татуіроўкай на маладым здаровым целе: з лікам Хрыста — на правым баку жывата, і Багародзіцы — на левым. Прапядваліся нейкія сюжэты і на бодвух плеуках.

Хтосьці папрасіў яго паддаць пары, што ён і стаў рабіць, гуга аздабляючы сваю мову блудамі адборнымі мацюкамі. І адразу панікла яго знешняе "апалонскае" аблічча — перад дзядулямі, што сцябалі сябе на паліцах парной венікамі, быў шэраговы абывацель-хам, для якога татуіроўка — усяго толькі даніна модзе.

Не ўшанавалі крыжабярог

Быў час, пасля вайны ўжо, калі пры ўездзе ў гэту невялікую вёску з боку Слуцка, налева ад дарогі, стаяў драўляны, перавязаны белым рушніком з нацыянальным арнаментам крыж. Сяляне-вернікі прыпыняліся каля яго памаліцца, перахрысціцца нават у тыя гады, калі на рэлігію было ганенне. Крыж, лічылі старажыхары, аберагаў вёску ад усялякіх нягод і нечысці.

А потым яго нехта прыбраў, на тым месцы адзін з сямейных вяскоўцаў пабудаваў хату. Але ўжыцца з калгаснымі "цыганятамі" з-за свайго характару не змог. Пражыўшы гадоў пяць, прадаў хату і выехаў за межы раёна.

Старшыня калгаса падсяліў туды прыехаўшых здалёк людзей, мужа і жонку. Абое былі зацятымі алкаголікамі і таму памерлі без пары, не дажыўшы да пенсіі.

Трэцім навасёлам у хаце стаў немец з Паволжа з маладой жонкай-беларускай. Акуратныя, дбайныя, яго неўзабаве старшыня паставіў брыгадзірам. Але ён праз тры ці чатыры гады выехаў за межы раёна.

Чацвёртая сямейная пара з малым дзіцем, пражыўшы ў гай хаце (дарэчы, яшчэ не старой, крытай ацынкаваным жалезам) гады два, пакінула яго. Іх паклікала адзінокая ўдава-пенсіянерка, якая даводзілася маці яе мужу.

Цяпер тая хата стаіць з выбітымі вокнамі, дзвярыма, з зарослым быльнягом дваром. Хтосьці з вяскоўцаў зрабіў такую выснову: "непрыжываемасць" хаты — гэта расплата за знесены крыж-абярог. Паставіць каля яе новы ніхто не адважваецца.

Мікола КУТНЯВЕЦКІ.
г.Слуцк.

СНЕЖАНЬ 11 АЎТОРАК

Усход 8.19
Заход 15.48
Даўж. дня 7.29

Маладзік 14 снежня
Усход 4.01
Заход 14.48

ЭВРИКА!

Борцы с абортами пошли на подлог ради идеи

Активистов движения против абортов, которые утверждали, что искусственное прерывание беременности приводит к раку молочных желез, уличили в обмане. По словам британских ученых из Королевского колледжа акушеров и гинекологов, они старались лишь ввести женщин в заблуждение.

На лечении СПИДа можно сэкономить половину

Стоимость лечения от СПИДа можно сократить в два раза. К такому выводу пришла группа американских ученых из Национального института аллергии и инфекционных заболеваний, которые успешно опробовали на небольшой группе пациентов совершенно новую схему приема препаратов. Пациенты принимали лекарства семь дней, после чего делали недельный перерыв.

Вторник, 11 декабря

Техническая профилактика до 15.00

БТ

15.00, 18.00, 00.20 Новости.
15.15 "Дэнни, расскажи мне историю". Док.сериал (Международный Французский Канал).
15.25 "Сказки отца Кастора-2". Мультсериал (Международный Французский Канал).
15.40 "Маленькие Эйнштейны". Сериал для детей (Германия).
16.10 "Пять чудес".
16.20 "5 x 5". Информационно-развлекательная программа для старшеклассников.
17.00 **"Страсти"**. Сериал (Италия).
18.25 Зона Икс.
18.35 "Москва — Минск".
19.00 **"Маленькая Фадетта"**. Худ. фильм (Международный Французский Канал).
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама. Информационный канал.
21.45 Комедийная мелодрама **"Ничего о Робере"** (Франция).
23.30 Спорт-курьер.
23.40 "Четыре танкиста и собака". Худ.фильм (Польша).
00.35 Волейбол. Top teams cup. Мужчины. "Гомельский волейбольный клуб" (Беларусь) — "Эшпиньо" (Португалия). Передача из Гомеля.

ОРТ

08.00, 11.00, 14.00, 17.00 Новости.
08.15 Жди меня.
09.15 Смехопанорама.
09.40 "Кто хочет стать миллионером?".
10.35 "Нептевые заметки".
10.50 Библиомания.
15.00, 20.35 Сериал **"Остановка по требованию"**.
16.00 Большая стирка.
17.25 Сериал **"Ускоренная помощь"**.
18.00 **"Земля любви"**. Сериал.
19.00 Последний герой. "Заговор".
20.00 Время.
21.40 Кремль-9. "Чисто партийное убийство".
22.30 Ночное "Время".
23.00 Цивилизация.
23.30 "Ночная смена".

РТР

08.00, 10.00, 16.00, 19.00 Вести.
08.15, 18.00 Сериал **"Агентство НЛС"**.
10.30 **"Санта-Барбара"**.
16.30 Приключенческий фильм **"Новые приключения неуловимых"**.
19.35 Местное время. Вести — Москва.
19.55 Алла Пугачева. "Вспоминая Рождество...".
22.00 Фильм **"Комедия строгого режима"**.
23.40 Эрик Клэптон, Сьюзан Сарандон, Мик Джеггер, Элтон Джон и Джим Кэрри в благотворительном концерте, посвященном жертвам трагедии 11 сентября и городу Нью-Йорку.
01.25 Прогноз погоды.

КУЛЬТУРА

07.05, 11.30, 15.00, 17.30, 23.00 Новости культуры.
07.30, 20.40 **"Попутчик"**. Худ.фильм.
08.50 Мультфильмы.
09.15 Золотой пьедестал.
09.40, 15.35 Документальный экран.
10.35 В вашем доме.
11.45 "Легенды дикого Севера".
13.30 Вместе с Фафалей.
13.45 Дело житейское.
14.15 Власть факта.
14.30 Сценограмма.
15.10 **"Готовы или нет"**. Сериал.
16.30 "Российский курьер".
17.00 Археология.
17.50 Дворцовые тайны.
18.15 **"Любовь на Земле"**. Сериа
19.45 Спокойной ночи, малыши!
20.00 "Случай на станции Кочевка". Моноспектакль.
21.55 Из музыкальной коллекции телеканала "Культура".
22.35 Форма.

НТВ

05.00, 05.30, 06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 09.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00, 23.05 Сегодня.
05.15, 06.20, 14.40, 17.40 Криминал.
05.20, 07.15 Впрок.
05.35, 06.40, 14.30 Афиша.
05.40, 07.25 Наши любимые животные.
05.45, 06.45, 07.45 Пять минут с Новоженовым.
05.50, 06.50 Большие деньги.
06.35, 07.40 Карданный вал.
07.55, 21.50 Сериал **"Скорая помощь"**.
09.25, 20.00 Алчность.
10.10 Шоу Елены Степаненко.
11.25 Сериал **"Полицейские"**.
13.20 Ток-шоу "Принцип "Домино".
15.30 Сериал **"Графиня де Монсоро"**.
16.30, 18.50 Сериал **"Ростов-папа"**.
18.35 Герой дня.
23.30 Гордон.

TV-6

05.45, 14.40, 17.40, 23.35 Дорожный патруль.
06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 08.00, 10.00, 12.00, 14.00, 16.00, 18.00, 20.00 Сейчас.
06.10, 06.40, 07.10 День за днем.
07.40, 20.35 Тушите свет.
07.50 Назло.
08.25, 20.50 Фильм **"Страсти по Нобелю"**.
09.15, 12.20, 14.25 Телемагазин в Минске.
09.25 "Без галстука".
10.20 Сериал **"Женщина с характером"**.
11.30 Катастрофы недели.
13.20 Сериал **"Самые громкие преступления XX века"**.
15.00 100 чудес света. "Рожденная из огня".
16.30, 18.45 Сериал **"Улицы разбитых фонарей III"**.
22.00 Грани.
22.45 "Без протокола".

СТВ+RenTV

06.00, 16.30 "Икс-мен". Мультсериал.
06.30, 16.00 "Шкодливый пес". Мультсериал.
07.00 "Бешеный Джек-пират". Мультсериал.
07.30, 15.30 **"Мурашки"**. Сериал.
08.00, 18.15 Международные спортивные новости на СТВ.
08.15 Новости СНГ.
08.30, 18.45 "Автопанорама".
08.45, 19.10 "Премьер-парад "Столичный". Юмористическая программа.
08.50, 23.30 "Виртуальный мир".
09.00 Триллер **"Кошки-мышки"**.
11.30 "Перекресток". Музыкально-развлекательная программа.
12.00, 15.00, 18.00 Новости СТВ.
12.15 "Случайный свидетель".
12.45, 22.00 **"Медики"**. Сериал.
14.00 **"Секретные материалы"**. Сериал.
15.15, 01.40 "M1". Музыкальная программа.
16.55 **"Чертенок"**. Теленовелла.
18.30 "Здравствуйте, доктор!".
19.00 "Тема дня". Планерка в мэрии.
19.15 "Вечарніца".
19.30 Комедия **"Садовник Шанс"**.
23.00 Новости "СТВ-24 часа".
23.45 Психологическая драма **"Нож в воде"**.

Адрас рэдакцыі:

220030, Мінск, вул.Энгельса, 34а.
Прыёмная: (017) 206-68-71.
Тэл./факс рэкламнага аддзела: 206-69-04.
E-mail : nv@irex.minsk.by
http://nv.promedia.minsk.by

Індэкс 63222.

Заснавальнік і галоўны рэдактар Іосіф СЯРЭДЗІЧ

У сувязі з адсутнасцю магчымасці рэдакцыя матэрыялы не рэцэнзуе і не вяртае, права ўступлення ў перапіску пакідае за сабой. За інфармацыю, размешчаную ў рэкламных аб'явах, рэдакцыя не адказвае. Могуць друкавацца матэрыялы, у якіх пазіцыя аўтараў не падзяляецца газетай. Рэгістрацыйнае пасведчанне №246. Нумар газеты надрукаваны з дыяпазітываў у ПП "Мэджык". Адрас: г. Мінск, вул. Кнорына, 50. Падпісаны ў друк у 15.00. Фармат А-2. Тыраж: 40 110 экз. Заказ № 980.